

WILBUR SMITH

AL
press

edice
KIO KAN

ŘEKA BOHŮ
BŮH POUŠTĚ

edice
KLOKAN

Copyright © Wilbur Smith, 2014
Translation © Dalibor Míček, 2014
First published in 2014 by HarperCollins Publishers
HarperCollins Publishers, 77-85 Fulham Palace Road,
London, W6 8JB
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.
Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu DESERT GOD
přeložil Dalibor Míček
Redakční úprava Miroslav Kozák
Grafická úprava obálky Tomáš Řízek
Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,
v edici Klokan, 2014
shop@alpress.cz
Vydání první

ISBN 978-80-7633-450-2

*Tento román věnuji své drahé manželce
a vzácné společnici Niso. Dokud jsem tě nepoznal,
nevěděl jsem, co znamená být šťastný. Nyní mi vyplňuješ
každý den svou láskou, smíchem a štěstím. S tebou po boku
bych s pohrdáním odmítl postavení krále.*

Aton zamrkal očima jako korálky vsazenými hluboko do tukových polštářů a pak je zvedl od desky baa, která ležela na stolku mezi námi. Obrátil pohled na dvě mladé princezny z Tamosova královského domu, které vesele dováděly nahé v průzračně čisté vodě laguny.

„Už nejsou děti,“ poznamenal nonšalantně, beze stopy lascivního zájmu. Seděli jsme naproti sobě v otevřeném altánku pod střechou z palmových listů, postaveném u jedné z mnoha lagun stojatých vod velké řeky Nil.

Pochopil jsem, že jeho zmínka o dívkách byla pokusem odvést mou pozornost od svého dalšího tahu kameny baa. Aton nerad prohrává a často využívá nejrůznější triky, jen aby dosáhl vítězství.

Aton vždy zaujímal jedno z nejvyšších míst na mém seznamu dlouholetých vzácných přátel. Byl stejně jako já eunuch a kdysi sloužil jako otrok. Dlouho předtím, než dosáhl puberty, si jej jeho pán vybral pro výjimečný intelekt a pronikavé duševní schopnosti s cílem dále je zušlechťovat a ochránit je před znehodnocením vinou libida. Aton představoval nesmírně cenný majetek, a tak jeho pán povolal nejlepšího

lékaře v Egyptě, aby provedl kastraci. Atonův tehdejší pán zemřel již před mnoha lety a někdejší otrok dosáhl velmi vysokého postavení hlavního komořího faraonova paláce v Thébách. Kromě toho stojí v čele rozsáhlé špionážní sítě a řídí velký počet informátorů a tajných agentů rozmístěných po celém civilizovaném světě. Existuje jediná organizace, která překonává tu jeho, a tato organizace patří mně. V oblasti špionáže, stejně jako v mnoha jiných oborech, panuje mezi mnou a Atonem přátelská konkurence a jen máloco nám poskytuje větší potěšení a uspokojení než získat nad soupeřem převahu.

Nesmírně rád trávím čas v jeho společnosti. S Atonem je vždycky dobrá zábava a často mě překvapí bystrým postřehem či dobrou radou. Příležitostně zkusí mé schopnosti při hře bao. Nad hrací deskou obvykle nešetří chválou, většinou však slouží jen jako vhodný doplněk mého génia.

Nyní jsme si oba prohlíželi Bekatu, mladší z královských princezen. Při pohledu na ni byste asi nepoznali, že ji od starší sestry dělí téměř dva roky, neboť byla na svůj věk hodně vysoká a na hrudi se jí již nalévala ňadra, jejichž bradavky v chladné vodě laguny vyzývavě ztvrdly. Byla štíhlá a pružná jako proutek a nikdy neměla daleko k smíchu, ovšem na druhou stranu se vyznačovala divokým temperamentem. Vznešené rysy tváře jako by vytesal nejlepší sochař: úzký rovný nos, silná kulatá brada, jemně vykroužené rty. Husté vlasy se na slunci leskly záblesky leštěné mědi – dědictví po otci. Červený květ ženství se u ní sice ještě neobjevil, věděl jsem však, že se tento den kvapem blíží.

Mám Bekatu velmi rád, ale po pravdě musím přiznat, že k její starší sestře cítím o vlásek silnější lásku.

Tehuti je z obou sester nejen starší, ale i krásnější. Kdykoli se na ní podívám, zdá se mi, že znovu vidím její matku. Královna Lostris byla největší láskou mého života. Na rozdíl od svého přítele Atona jsem byl vykleštěn teprve poté, co jsem dosáhl plného mužství a poznal potěšení ženského těla. Pravda,

má láska k Lostris nedošla fyzického naplnění, neboť jsem byl vykastrován dříve, než se narodila, o to však byla intenzivnější, protože ji nešlo ukojit. Od dětství jsem ji vychovával a doprovázel po celý dlouhý a radostný život, radil jsem jí a vedl ji, štedře a bez váhání jsem s ní sdílel všechny své znalosti a schopnosti. A nakonec jsem ji držel v náruči, když umírala.

Než odešla do podsvětí, Lostris mi zašeptala větu, kterou nikdy nezapomenu: „V životě jsem milovala jen dva muže a ty, Taito, jsi byl jedním z nich.“

Byla to ta nejkrásnější slova, jaká jsem kdy slyšel.

Navrhl jsem Lostrisinu královskou hrobku, dohlížel na její stavbu a uložil do ní kdysi nádherné, ale tehdy už nemocí zdevastované tělo. Tehdy jsem si přál, abych s ní mohl odejít do spodního světa. Věděl jsem však, že to není možné, musel jsem zůstat a postarat se o její děti, tak jako jsem pečoval o ni. Přiznávám, že to nebyl obtížný úkol, neboť toto posvátné posláním nezměrně obohatilo můj život.

V šestnácti letech byla Tehuti již plně vyspělá žena. Pleť bez jediné poskvrnky se nádherně leskla, paže a nohy měla štíhlé a elegantní jako tanečnice a připomínaly mi oblouky velkého válečného luku, který jsem vyrobil pro jejího otce a jež jsem po jeho smrti položil na víko jeho sarkofágu, než jsem zapečetil hrobku.

Tehuti měla plné boky, ale pas úzký jako hrdlo džbánů na víno, ňadra kulatá a pevná. Hlavu jí pokrývaly husté kudrny, zlaté jako skvělá svatozář, a po matce zdědila zelené oči. Byla krásná, že to nelze vyjádřit slovy, a její úsměv mi sevřel srdce, kdykoli se s ním na mě obrátila. Měla příjemnou povahu, jen málokdy se rozzlobila, ovšem jakmile se pro něco rozhodla, šla za tím vedená silnou vůlí a beze strachu.

Miluju ji téměř tolik, jako jsem miloval její matku.

„Moc dobře jsi je vychoval, Taito,“ pochválil mě Aton velkoryse. „Jsou to dva klenoty, které by snad mohly zachránit náš veliký Egypt před barbary.“

V této věci tak jako v mnoha jiných jsme byli s Atonem zcela zajedno. A to byl ten pravý důvod, proč jsme se sešli na tomto odlehlém a uzavřeném místě, i když si všichni v paláci včetně samotného faraona mysleli, že chceme pokračovat v našem nekonečném soupeření nad deskou baa.

Neodpověděl jsem na jeho poznámku a sklopil oči k hrací desce. Aton udělal poslední tah ve chvíli, kdy jsem ještě pozoroval dívky. Patřil k nejlepším hráčům této nedostižné hry v celém Egyptě, což znamená totéž, jako kdybych řekl „v celém civilizovaném světě“. V tom, aby se mohl pokládat za úplně nejlepšího, jsem mu bránil pouze já. V průměru jsem ho porážel ve třech ze čtyř her.

Stačil mi letmý pohled, abych poznal, že tato hra bude patřit k mým třem. Poslední tah si promyslel vsutku špatně. Jeho kameny byly nyní rozložené nevyváženě. Znovu se dopustil jedné z mála chyb, jimiž se jeho hra vyznačovala ve chvílích, kdy se domníval, že má vítězství na dosah ruky. Tehdy totiž často odkládal opatrnost a zapomínal na pravidlo sedmi kamenů. Vrhł všechny síly do útoku od jižního hradu a dovolil mi zmocnit se kontroly nad východním nebo západním křídlem. Tentokrát to byl východ. Druhou výzvu jsem nepotřeboval a udeřil jsem jako kobra.

Zaklonil se na sedátku, jak vyhodnocoval můj překvapivý tah, a když pochopil jeho ryzí genialitu, obličej mu potemněl zlostí a hlas se mu zadrhl. „Myslím, že tě nenávidím, Taito. A jestli ne, určitě bych měl.“

„Přálo mi štěstí, starý kamaráde,“ snažil jsem se skrýt škodolibou radost. „Je to koneckonců jenom hra, ne?“

Pobouřením nafoukl tváře. „Ze všech hloupostí, které jsem od tebe kdy slyšel, Taito, je tahle ta nejpitomějši. Není to jenom hra, je to ten skutečný důvod k žití.“ Opravdu se zlobil.

Sáhl jsem pod stůl pro měděný džbán plný vína, toho nejlepšího v Egyptě, které jsem přinesl přímo ze sklepů pod faraonovým palácem. Aton znovu nafoukl líce a snažil se oživit svůj vztek a pocit potupy, ale jeho baculaté prsty jakoby

o vlastní vůli sevřely ucho poháru a zvedly ho ke rtům. Dva-krát polkl a zavřel oči slastným potěšením, než s povzdechem pohár odložil.

„Možná máš pravdu, Taito. K životu existuje řada dalších dobrých důvodů.“ Začal skládat kameny baa do kožených váčků stahovaných šňůrkou. „Tak co ses doslechl ze severu? Uveď mě znovu v úžas rozsahem svých informací.“

Konečně jsme se dostali k pravému účelu našeho setkání. Sever vždy ztělesňoval nebezpečí.

Před více než sto lety rozdělily mocný Egypt velezrada a rebelie. Rudý uchvatitel, falešný faraon – záměrně zde neuvádím jeho jméno, které nechť je navěky prokleta –, prostě tento zrádce se vzbouřil proti pravému faraonovi a zmocnil se veškerého území severně od Asjútu. Uvrhl tak Egypt do sto let trvající občanské války.

A pak dědic Rudého uchvatitele podlehl divokému válečnickému kmeni, který se vynořil ze severních stepí za Sinají. Tito barbaři se prohnali Egyptem a celý ho dobyli pomocí zbraně, o jejíž existenci jsme neměli tušení. Tou zbraní byl vůz tažený koňmi. Jakmile porazili Rudého uchvatitele a zmocnili se severní části Egypta od Prostředního moře k Asjútu, zaútočili Hyksósové na nás na jihu.

My praví Egyptané jsme proti nim neměli žádnou obranu. Vyhnali nás z naší země a donutili nás ustoupit za nilské katarakty u Elefantiny až do divočiny na konci světa. Tam jsme strádali a trápili se, zatímco má paní, královna Lostris, budovala novou armádu.

Můj podíl na této obrodě rozhodně nebyl nevýznamný. Nejsm povahou chlubil, v tomto případě však mohu bez obav z protirečení prohlásit, že bez mé pomoci, bez rad a vedení, které jsem poskytoval své paní a jejímu synovi, korunnému princovi Memonovi, který je dnes faraonem Tamosem, by svého cíle nikdy nedosáhli.

Mezi mnohými jinými službami, které jsem jí prokázal, musím vyzdvihnout konstrukci prvního válečného vozu

s loukoťovými koly, která byla lehčí a rychlejší než plná dřevěná kola používaná Hyksósy. Poté jsem sehnal koně, kteří by vozy táhli. Když jsme byli připravení, faraon Tamos, který nyní vyrostl do plné mužné síly, vedl naši novou armádu nazpět přes katarakty na sever k Egyptu.

Vůdce hyksóských nájezdníků si říkal král Salitis. Nebyl to však žádný král, nýbrž loupeživý baron a zločinec. Ovšem armáda, jíž velel, početně stále převyšovala tu naši v poměru dva ku jedné a byla dobře vyzbrojená a bojechtivá.

Naštěstí se nám podařilo ji překvapit a u Théb jsme s Hyksósy vybojovali velikou bitvu. Rozdrtili jsme jejich válečné vozy, zmasakrovali jejich pěchotu a zahnali jsme je rozprášené a demoralizované na sever. Na bojišti po nich zůstalo deset tisíc mrtvých a dva tisíce rozbitých vozů.

I oni však našim statečným jednotkám způsobili těžké ztráty, takže jsme nemohli Hyksósy pronásledovat a úplně je zničit. Od té doby se krčí v deltě Nilu.

Král Salitis, starý raubíř a drancovník, je dnes už po smrti. Nezemřel na bitevním poli po zásahu dobrého egyptského meče, jak by po právu zasloužil, nýbrž v posteli sešlostí věkem, obklopen hordou svých šeredných manželek a jejich ohavných potomků. Byl mezi nimi i Beon, který dnes označuje sám sebe za krále Beona, faraona Horního a Dolního egyptského království. Pravda je ovšem taková, že není nic jiného než zabijácký pirát, dokonce horší než jeho zlovolný otec. Moji informátoři a zvědové mi pravidelně hlásí, že Beon neúnavně přebudovává hyksóskou armádu, kterou postihla tak drtivá porážka u Théb.

Tato hlášení jsou znepokojivá, neboť my čelíme nemalým obtížím při shánění surovin potřebných k zacelení ran, jež jsme utrpěli ve stejné bitvě. Naše pevninské Jižní království je odříznuté od velkého Prostředního moře a obchodních cest s jinými civilizovanými národy a městskými státy světa, které jsou bohaté na kůži, dřevo, měď, antimon, cín a další materiály

nutné pro vedení války. Kromě toho se nám nedostává lidské síly. Prostě a jednoduše potřebujeme spojence.

Naproti tomu naši nepřátelé Hyksósové disponují výbornými přístavy v deltě, kde Nil vstupuje do Prostředního moře. Obchodní zboží proudí do těchto přístavů plynule a nerušeně. Od svých zvěďů také vím, že se Hyksósové snaží upevnit společenství s ostatními válečnickými kmeny.

Sešli jsme se s Atonem na tomto izolovaném místě právě proto, abychom tyto záležitosti podrobně promysleli. V sázce bylo přežití samotného Egypta. O všech těchto problémech jsme s Atonem několikrát podrobně diskutovali a nyní jsme byli připraveni předložit faraonovi souhrnnou zprávu společně s návrhy řešení.

Královské princezny měly jiné plány. Všimly si, že Aton skládá herní kameny, a považovaly to za signál, že si nyní mohou uzurpovat mou plnou pozornost. Jsem jim oběma oddán až za hrob, ale jsou velmi náročné. Vyběhly z laguny rozstříkující vodu na všechny strany a rozběhly se o závod, která z nich ke mně dorazí jako první. Bekata je sice mladší, ale je mimořádně rychlá a odhodlaná, udělá téměř všechno, aby dosáhla, čeho si zamane. Předběhla Tehuti o délku paže a vrhla se mi na klín, mokrá a studená z laguny.

„Miluji tě, Tato,“ zvolala, když mě prudce objala kolem krku a přitiskla mi ke tváři promáčenou hřívu svých rezavých vlasů. „Pověz nám nějaký příběh, Tato.“

Tehuti poražená v závodě se musela spokojit s méně žádoucí pozicí u mých nohou. Ladně složila mokré nahé tělo k zemi, objala mi lýtka a přitiskla si je k prsům, opřela si bradu o moje koleno, zvedla oči a pohlédla mi do obličeje. „Ano, Tato, vyprávěj nám prosím o naší mamince a o tom, jak byla krásná a chytrá.“

„Nejdřív si musím promluvit se strýčkem Atonem,“ protestoval jsem.

„Aha. No dobře, ale ať to netrvá dlouho,“ zaštěbetala Bekata. „Je to strašně nudné.“

„Nepotrvá to dlouho, slibuji.“ Obrátil jsem se k Atonovi a hladce přešel do hyksóštiny. Jazyk našeho smrtelného nepřitele oba plynně ovládáme.

Vždycky se snažím co nejlépe poznat svého protivníka a mám zvláštní nadání na cizí řeči. Po návratu do Théb jsem měl k dispozici několik let času, abych se naučil co nejvíc. Aton se k exodu do Núbie nepřipojil, postrádal dobrodružného ducha, a musel proto trpět pod nadvládou Hyksósů. Naučil se však od nich všechno, co mělo nějakou cenu, včetně jejich jazyka, z něhož obě princezny nerozuměly ani slovo.

„Ach, jak já nesnáším, když mluvíte tou odpornou hatmatilkou,“ ušklíbala se Bekata a Tehuti se k ní okamžitě přidala.

„Jestli nás máš rád, Taito, budeš mluvit egyptsky.“

Objal jsem Bekatu a pohládl Tehuti po překrásné hlavičce, ale nadále jsem k Atonovi promlouval řečí, kterou obě dívky tak hořce odsuzovaly.

„Nevšímejí si dětského žvatlání a mluv dál, příteli.“

Aton potlačil úsměv a pokračoval: „Jsme tedy dohodnutí, Taito. Potřebujeme spojení a potřebujeme s nimi obchodovat. Současně musíme obě tyto možnosti odepřít Hyksósům.“

Na jazyk se mi drala sarkastická poznámka, ale Atona jsem už dost pozlobil při partii baa, a tak jsem vážně pokýval hlavou a řekl: „Jako obvykle jsi neomylně vyhmátl hlavní problém a stručně ho shrnul. Spojenci a obchod. Výborně, takže s čím můžeme obchodovat, Atone?“

„Máme zlato z dolů v Núbii, které jsme objevili během našeho exilu za katarakty.“ Aton v životě neopustil Egypt, ale když ho člověk poslouchal, domníval by se, že právě on vedl exodus. V duchu jsem se usmál, ale udržel jsem vážný výraz, zatímco můj přítel pokračoval. „Přestože žlutý kov není tak cenný jako stříbro, lidé po něm prahnou. Při množství zlata, které faraon shromáždil ve svých pokladnicích, si snadno můžeme koupit přátele a spojení.“

Souhlasně jsem přikývl, i když jsem věděl, že Aton i mnozí další, kteří se nepohybují tak blízko trůnu jako já, faraonovo

bohatství značně přeceňují. Rozvedl jsem téma obchodu dál. „Nezapomínej na produkty, které získáváme díky matce Nilu a každoročním záplavám. Lidé musí jíst, Atone. Krétané, Sumerové a helénské městské státy disponují jen malou rozlohou orné půdy a vždycky se potýkají s obtížemi, jak získat dost obilí, aby uživilí své obyvatele. Nám obilí přebývá,“ připomněl jsem mu.

„To je pravda, Taito. Máme obilí, s nímž můžeme obchodovat, a máme také koně, chováme nejlepší válečné oře na světě. A máme i další věci, mnohem vzácnější a dražší.“ Aton se delikátně odmlčel a zahleděl se na překrásné dítě, které jsem choval na klíně, a na druhé, které sedělo u mých nohou.

Dalších slov nebylo třeba. Krétané i Sumerové, kteří obývají území při řekách Eufrat a Tigris, byli naši nejbližší a nejmocnější sousedé. Příslušníci obou národů jsou většinou snědí a tmavovlasí. Jejich vládci touží po světlovlasých dívkách s ušlechtilou svěží pleť, jaká je charakteristická pro egejské kmeny i pro egyptský královský dvůr. Ovšem bledé a nevýrazné helénské ženy nesnesou srovnání se zářícími klenoty Nilu.

Rodiči mých princezen byli Tanus, jemuž na hlavě zářily ruse kudrny, a přirozená blondýna královna Lostris. Jejich dcery po nich zdědily krásu, díky níž pomalu získávaly proslulost po celém světě. Už teď přijížděli přes širé pouště a hluboká moře do královského paláce v Thébách vyslanci ze vzdálených krajů a delikátně sdělovali faraonu Tamosovi zájem svých pánů o manželský a vojenský svazek s egyptským královským domem. Mezi těmi, kdo vyslali své posly, byli i sumerský král Nimrod a Nejvyšší Mínós, vládce Kréty.

Na mou žádost přijal faraon oba tyto vyslance vlídně a přátelsky a také dary, nádherné předměty ze stříbra a cedrového dřeva, které mu přivezli. Poté s porozuměním vyslechl nabídky k sňatku s jednou nebo oběma sestrami, které mu jménem svých pánů předložili. Faraon předběžně souhlasil, nicméně poslům vysvětlil, že obě dívky jsou dosud pří-

liš mladé, než aby mohly vstoupit do manželského svazku. Zdůraznil však, že mohou žádost přednést znovu, až princezny dosáhnou dospělosti. To už se stalo před nějakou dobou a nyní se okolnosti změnily.

Když se mnou faraon mluvil o možné alianci mezi Egyptem a Krétou nebo Sumerem, taktně jsem ho upozornil, že by Kréta byla žádoucnějším spojencem než Sumer, a podepřel své tvrzení pádnými argumenty.

Tak především Sumerové nejsou mořeplavecký národ. Mohou sice vyslat do pole mocnou armádu se silným a dobře vybaveným jezdeckvem a oddíly bojových vozů, nedisponují však válečným námořnictvem, které by stálo za zmínku. Připomněl jsem faraonovi, že naše jižní část Egypta postrádá přístup k Prostřednímu moři. Horní tok Nilu ovládají Hyksósové, naši nepřátelé, a my jsme v podstatě uzavřeni na pevnině.

I Sumerové mají jen omezený přístup k moři a jejich flotila je titěrná ve srovnání s jinými přímořskými národy, jako jsou Krétané, nebo dokonce Mauretánci na západě. Sumerové jen neochotně podstupují riziko mořeplavby s těžce naloženými loděmi. Obávají se pirátů, bouřlivých vod i počasí. A pozemní spojení mezi našimi zeměmi se rovněž vyznačuje obtížemi.

Hyksósové ovládají šíji, která odděluje Prostřední a Rudé moře a spojuje Egypt se Sinajským poloostrovem na severu. Kdyby se k nám chtěli dostat, museli by Sumerové překročit sinajskou poušť mnohem jižněji a pak překonat Rudé moře na lodích. Na této trase by se jejich armáda setkala s množstvím problémů, z nichž by tím nejmenším rozhodně nebyl nedostatek vody či strádání při plavbě přes Rudé moře. Přesun by se totiž klidně mohl ukázat zcela nemožným.

Proto jsem faraonovi navrhl jiný plán, který jsem nyní načrtl Atonovi: uzavřít spojenectví mezi naším Egyptem a Krétou. Její dědičný vládce se pyšnil titulem Nejvyšší Mínós, což bylo ekvivalentem našeho faraona. Kdybych naznačil, že jeho moc byla větší než moc našeho faraona, dopustil bych

se velezrady. Postačí, když uvedu, že krétskou flotilu údajně tvořilo více než deset tisíc válečných a obchodních plavidel tak pokrokové konstrukce, že je žádná jiná loď nemohla dohonit ani porazit v přímém střetu.

My disponujeme zbožím, které Kréťané chtějí. Jde o obilí, zlato a krásné nevěsty. A Kréťané mají to, co potřebujeme my: nejúžasnější flotilu válečných galér, jaká kdy brázdila moře, která by mohla zajistit blokádu hyksóských přístavů v deltě Nilu a současně přepravu sumerských vojsk na jižní pobřeží Prostředního moře. Hyksósové by se tak ocitli v sevření smrtonosných kleští našich armád, které by je rozdrtily.

„Vynikající plán!“ aplaudoval Aton. „Navíc plán, který snad nemůže selhat. Vidím v něm pouze jednu téměř bezvýznamnou mezeru, kterou jsi zřejmě přehlédl, Taito, můj starý a milovaný příteli.“ Potutelně se usmíval a vychutnával si odplatu za výprask, který jsem mu uštědřil na hrací desce baa. Nejsem mstivý, ale v tomto případě jsem nedokázal odolat pokušení dopřát si trochu více nevinného pobavení na Atonův účet. Nasadil jsem zkormoucený výraz.

„Och, tohle mi prosím neříkej! Ten plán jsem pečlivě promyslel do nejmenšího detailu. Kde v něm vidíš chybu?“

„Opozdil ses. Nejvyšší Mínós již uzavřel tajné spojenectví s hyksóským králem Beonem.“ Aton potěšeně mlaskl a ve se se poplácal po mohutných stehnech připomínajících sloní nohy. Byl přesvědčený, že se mu podařilo rozhodným způsobem vyvrátit můj návrh.

„Ach ano,“ opáčil jsem. „Mluvíš zřejmě o tom obchodním přístavu, který Kréťané otevřeli před pěti měsíci v Tamiatu při nejvýchodnějším ramenu delty Nilu a jehož prostřednictvím chtějí obchodovat s Beonem.“

Nyní byla řada na Atonovi, aby se cítil schlíple. „Kde a hlavně *jak* ses o tom dozvěděl?“

„Prosím tě, Atone,“ rozpráhl jsem ruce v omluvném gestu, „přece nečekáš, že ti odhalím všechny své zdroje, nebo snad ano?“

Aton rychle našel ztracenou rozvahu. „Nejvyšší Mínós a Beon uzavřeli dohodu, pokud se už rovnou nejedná o válečné spojenectví. Bez ohledu na veškerou tvou dobře známou chytrost a prohnanost, Taito, neexistuje nic nebo jen velmi málo, co s tím můžeš udělat.“

„A co když Beon plánuje zradu?“ zeptal jsem se tajemně a Aton na mě jen beze slova zíral.

„Zradu? To nechápu, Taito. Jakou formu by ta věrolomnost měla mít?“

Máš nějakou představu, Atone, kolik stříbra Nejvyšší Mínós hromadí v Tamiatu, nové krétské pevnosti na území Hyksósů?“

„Soudím, že musí jít o značné množství. Pokud Nejvyšší Mínós zamýšlí nakoupit od Beona větší část příští sklizně obilovin, musí mít po ruce hodně stříbra. Možná deset, nebo dokonce dvacet laků,“ odhadoval Aton opatrně.

„Jsi velmi bystrý a vnímavý, drahý příteli, uvedl jsi však pouze menší díl problémů, jimž Nejvyšší Mínós čelí. Neodvážá se vyslat loď naplněné poklady na širé moře v období bouří. Po pět zimních měsíců v roce proto nemůže posílat stříbrné pruty ze svého ostrova na jižní pobřeží Prostředního moře, což obnáší cestu dlouhou více než pět set mil.“

Aton mi rychle skočil do řeči ve snaze vyslovit závěr dříve než já. „Ach ano, zajisté! Chápu, co máš na mysli. Znamená to, že během období bouří Nejvyšší Mínós nemůže obchodovat se státy a národy, které leží na africkém pobřeží Velkého moře!“

„Přes zimu je pro něj polovina světa uzavřená,“ souhlasil jsem. „Kdyby si však na egyptském pobřeží zřídil bezpečnou základnu, jeho flotila by byla před zimními bouřemi chráněná. Pak by jeho loď mohly po celý rok obchodovat pod ochranou pevninského zálivu na území sahajícím od Mezopotámie po Mauretánii.“ Odmlčel jsem se, abych příteli poskytl čas pochopit plný rozsah Mínóových záměrů, a pak jsem nelítostně pokračoval: „S dvaceti laky stříbra by nemohl fi-

nancovat ani setinu svých aktivit. Pravděpodobnější hodnota pokladu, který hodlá v nové pevnosti u Tamiatu shromáždit, aby mohl rozvíjet obchody i v zimě, činí pět set laků. Jistě se mnou budeš souhlasit, že takové bohatství přinutí každého muže uvažovat o zradě, zejména když jde o tak proradného a chamtivého ničemu jako Beon.“

Aton na dobrou minutu oněměl při obrovském rozsahu vize, kterou jsem mu předložil. Když konečně našel řeč, hlas se mu zadržoval vzrušením. „Máš tedy důkaz,“ zachraptěl, „že Beon navzdory chystané smlouvě s Nejvyšším Mínoem plánuje útok na pevnost Tamiat, kde se chce zmocnit krétského pokladu? Tohle mi chceš naznačit, Taito?“

„Neřekl jsem, že mám důkaz, že právě takto vypadají Beonovy záměry. Nic takového jsem netvrdil.“ Zasmál jsem se Atonovu zmatku. Nebylo to ode mne zdvořilé, ale nedokázal jsem se ovládnout. Ještě nikdy jsem během našeho přátelství nezažil, aby se nezmohl na nějakou repliku či námitku. Slitoval jsem se nad ním.

„Oba víme, že Beon je neurvalý a divoký primitiv, Atone. Dokáže řídit válečný vůz, ohánět se mečem, napnout luk nebo vydrancovat město. Pochybuju však, že by uměl naplánovat návštěvu latriny bez těžkopádného a bolestného rokování.“

„Kdo tedy plánuje onen loupeživý nájezd na pokladnici Nejvyššího Mínoa?“ naléhal Aton. Neodpověděl jsem mu hned, jen jsem poposedl na stoličce a usmál se. Přítel na mě zamračeně zíral a pak se jeho výraz projasnil. „Ty? To snad ne, Taito! Nevěřím, že bys připravoval plán, jak okrást Nejvyššího Mínoa o pět set laků stříbra a pak se ucházet o jeho spojení a podporu.“

„Ve tmě rozeznáš Egyptana od Hyksóse jen těžko, zejména když si ten Egyptan oblékne hyksóskou válečnou výstroj, ponese hyksóské zbraně a bude mluvit jazykem Hyksósů,“ připomněl jsem mu a on znovu jen vrtěl hlavou, neschopen slova. „Jistě souhlasíš, že tak věrolomný útok navždy pohřbí

jakékoli šance, že by Krétané někdy s Hyksósy uzavřeli spojení namířené proti nám, nemám pravdu?“

Aton se konečně usmál. „Ty jsi tak neuvěřitelně záluďný, Taito, až se divím, že ti vůbec dokážu věřit!“ Pak se zeptal: „Jak silná je krétská posádka v Tamiatu?“

„V současné době ji tvoří na dva tisíce lučištníků a pěšáků, ovšem velká většina z nich jsou nájemní žoldáci.“

„Ach!“ vydechl uchváceně a znovu se na chvíli odmlčel, než pokračoval: „Kolik mužů budeš potřebovat? Lépe řečeno kolik mužů bude potřebovat Beon, aby provedl tento padoušský plán?“

„Dost,“ vyhnul jsem se přímé odpovědi. *Všechny* své plány Atonovi nevyzradím. Spokojil se s tím a nenaléhal, položil však jinou otázku, která se sama nabízela: „Nenecháš v pevnosti přežít žádné krétské vojáky? Chceš je všechny pobít?“

„Většinu pochopitelně umožním utéct,“ ohradil jsem se důrazně. „Chci, aby se jich co nejvíce dostalo na Krétu, aby informovali Nejvyššího Mínoa o Beonově zradě.“

„A krétský poklad?“ naléhal Aton. „Těch pět set laků stříbra? Co se s tím bohatstvím stane?“

„Faraonovy pokladnice jsou téměř prázdné. Bez stříbra Egypt nezachráníme.“

„Kdo ten nájezd povede?“ vyptával se dál. „Budeš to ty, Taito?“

Úžasem jsem vytřeštil oči. „Víš přece, že nejsem žádný válečník, Atone. Jsem lékař, básník a mírumilovný filozof. Kdyby však na mě faraon naléhal, jsem ochoten doprovodit expedici jako poradce velícího důstojníka.“

„Kdo tedy bude velet? Kratas?“

„Mám Kratase rád, je to vynikající voják. Jenomže,“ pokrčil jsem rameny, „je už starý a tvrdohlavý, neochotný přijímat rozumné rady a návrhy.“

Aton se zasmál. „Popsal jsi generála Kratase naprosto přesně, ó něžný barde. Pokud to tedy nebude on, koho faraon postaví do čela výpravy?“

„S největší pravděpodobností Zarase.“

„Ach! Slavný kapitán Zaras z divize Modrého krokodýla královských gard? Jeden z tvých oblíbenců, viď, Taito.“

Ignoroval jsem narážku. „Žádného oblíbence nemám.“ Příležitostně i já dokážu pravdu mírně ohnout a přizpůsobit svému účelu. „Zaras je pro tu práci prostě ten nejlepší,“ odvětil jsem klidně.

Když jsem faraonovi předložil svůj plán na diskreditaci krále Beona v očích vládce Kréty a na vražení ocelového klínu mezi obě mocnosti, které potenciálně představovaly nejnebezpečnější nepřátele, které jsme na světě mohli mít, užasl nad brilantní jednoduchostí mého návrhu.

Vyžádal jsem si u faraona soukromé slyšení a on mi samozřejmě bez váhání vyhověl. Seděli jsme sami dva na široké terase lemované palmami, která v půlkruhu obepíná jeho trůnní sál a poskytuje nádherný výhled na Nil v jeho nejširším místě v jižním Egyptě. Za Asjútem se koryto pochopitelně rozšiřuje a tok se zpomaluje, jak řeka protéká územím, o které nás připravili Hyksósové, a teče až k deltovitému ústí, kde splývá s vodami Prostředního moře.

Na obou koncích terasy stáli strážní, kteří zajišťovali, že nás nikdo neuvidí ani nevyslechne, přítel či nepřítel. Strážím přímo veleli spolehliví důstojníci, kteří se diskrétně zdržovali mimo dohled, aby nás s faraonem nic nerozptylovalo. Procházeli jsme se po mramorovém dláždění. Pouze tady, kde jsme byli o samotě, jsem mohl kráčet bok po boku vedle pannonníka, přestože jsem s ním byl v úzkém a důvěrném vztahu od okamžiku jeho narození.

Byl jsem to vlastně já, kdo jej přivedl na tento svět. Byl jsem to já, kdo zachytil jeho tělíčko do svých rukou, když jej královna Lostris vytlačila z královské dělohy s prudkostí kamene vrženého z praku. A první, co princ na tomto světě udě-

lal, bylo, že na mě vyprázdnil svůj močový měchýř. Usmál jsem se při té vzpomínce.

Toho dne jsem se stal jeho rádcem a učitelem. Naučil jsem ho utírat si zadek, naučil jsem ho číst a psát, střílet z luku a řídit válečný vůz. Ode mě se naučil, jak vládnout národu. Nyní konečně vyspěl ve vynikajícího mladého muže, chrabrého bojovníka a zkušeného vládce země, ale nadále jsme zůstali dobrými přáteli. Zašel bych dokonce až k tvrzení, že mě miluje jako otce, kterého nikdy nepoznal, a já ho miluji jako syna, jehož jsem nikdy neměl.

Když teď poslouchal můj lstivý plán, který jsem mu navrhoval, zastavil se uprostřed kroku a otočil se ke mně s rostoucím údivem. Když jsem dospěl k rozuzlení celé strategie, popadl mě za ramena rukama silnými a tvrdými jako bronz od mávání mečem, napínání luku a řízení čtyřspřeží při voza-tajských závodech.

„Tato, ty starý rošťáku,“ houkl mi do obličeje, „ty mě nikdy nepřestaneš udivovat. Tak šokující komplot nemohl vymyslet nikdo jiný než ty. Musíme okamžitě začít s detailní přípravou. Moc dobře si pamatuji, jak jsem nesnášel, když jsi mě nutil, abych se naučil hyksósky. Teď bych byl bez znalosti té řeči ztracený. Kdybych se nemohl vydávat za jednoho z našich nepřátel, nemohl bych té výpravě velet.“

Trvalo mi několik hodin taktního přemlouvání a obratné manipulace, než jsem ho přesvědčil, že nebezpečí ponechání Egypta bez vůdce v tak kritickém období našich dějin dalece převáží případnou slávu a další benefity, které by mohl získat úspěšným obsazením minójské pevnosti u Tamiatu a ukořisťněním pokladu v ní přechovávaného. V duchu jsem děkoval Horovi, že je faraon natolik mladý, aby si uchoval pružnou mysl, a natolik starý, aby získal alespoň špetku zdravého rozumu. Už dávno jsem se naučil, jak ho přimět, aby se podřídil mým záměrům, aniž by si uvědomil, že mi ustupuje. Nakonec bylo jako obvykle po mém.

Faraon na můj návrh jmenoval velitelem expedice kapitána Zarase. I když byl mladý, pouze pětadvacetiletý – tedy téměř přesně tak starý jako samotný faraon –, získal si již vynikající jméno, jak ostatně dosvědčovala jeho vysoká vojenská hodnost. V minulosti jsem s ním často spolupracoval a věděl jsem, že si svou pověst po právu zasloužil. A nejdůležitější bylo, že mě choval v hluboké úctě.

Než mě však Tamos propustil, vložil do mých rukou královskou jestřábí pečeť. Tímto způsobem na mě přenesl veškerou svou moc. Nositel pečetě se zodpovídá pouze faraonovi. Pod trestem smrti mu nikdo nesmí bránit v plnění poslání, které mu svěřil vládce, a nesmí se ho ani na nic ptát.

Bylo zvykem, že faraon svěřoval jestřábí pečeť svému vyslanci při slavnostním obřadu za přítomnosti významných dvořanů, chápal jsem však, že v tak citlivé záležitosti se rozhodl učinit to v absolutním utajení. I tak jsem se cítil nesmírně poctěn důvěrou, kterou mi projevil.

Padl jsem před ním na kolena a dotkl se čelem podlahy. Tamos se však hned sklonil a pomohl mi vstát.

„Ještě nikdy jsi mě nezklamal, Taito.“ Objal mě. „Vím, že mě nezklameš ani teď.“

Od faraona jsem odešel rovnou za Zarasem. Zdůraznil jsem mu důležitost naší mise a význam možnosti získat panovníkovu úctu a přízeň, která se mu naskýtá. Úspěšné splnění úkolů mu otevře dveře k nejvyšším místům v armádě i u dvora. Nepřesvědčivě se pokusil zatajit přede mnou svůj úžas.

Společně jsme připravili seznam dvou set dvaceti mužů, kteří se výpravy zúčastní. Zaras zpočátku vehementně protestoval, že je tento počet příliš nedostatečný. Tak malá jednotka přece nemůže přemoci posádku o síle dvou tisícovek ozbrojenců! Když jsem mu však vysvětlil některé zvláštní okolnosti a záměry, s nimiž jsem se nesvěřil Atonovi ani faraonovi, přijal můj plán jako celek.

Dovolil jsem mu vybrat bojovníky podle vlastního uvážení. Trval jsem pouze na jediném požadavku: každý příslušník expedičního sboru musí plynně ovládat jazyk Hyksosů. Zaras byl příliš mladý, než aby se mohl zúčastnit exodu do Nubie poté, co Hyksosové dobyli jižní Egypt. Ve skutečnosti byl ve věku sedmnácti let zařazen do hyksoských legií. Proto ovládal jazyk nepřátel jako rodilý Hyksos a mohl se za libovolných okolností vydávat za jednoho z nich. Zůstal však loajálním Egyptanem a byl jedním z prvních, kdo se vrátil ke své rase, když nás faraon Tamos provedl posledním kataraktem, abychom rozdrtily Hyksosy ve velké bitvě u Théb a zahnali přeživší ve zmatku a panice zpátky na sever.

Muži, které Zaras vybral, byli dokonale vytrénovaní a vyvíjení většinou pod jeho vedením a dohledem. Všichni byli nejen zkušení vojáci, ale i námořníci, a pokud nejezdili na válečných vozech, trávili spousty času jako členové bojových posádek na palubách říčních galér. Zaras už je neměl co naučit.

Poradil jsem mu, aby je rozdělil do menších oddílů po patnácti až dvaceti mužích, aby k sobě nepřitahovali zbytečnou pozornost, až budou opouštět Théby.

Když jsem kapitánovi stráží u městské brány ukázal jestřábí pečeť, na nic se mě neptal. Během tří po sobě jdoucích nocí vyklouzli Zarasovi bojovníci pod ochranou tmy z města a zamířili na východ do divočiny. Shromáždili se v troskách starobylého města Akita, kde jsem na ně čekal.

Nechal jsem přivézt vozy naložené autentickými hyksoskými přílbicemi, zbrojí, uniformami a zbraněmi. Byla to jen malá část kořisti, kterou jsme od nepřítele získali po bitvě u Théb.

Z Akity jsme pochodovali na východ k pobřeží Suezského zálivu na severním konci Rudého moře. Muži si přes uniformy a zbraně přehodili beduínské burnusy.

Spolu se Zarasem jsme ujížděli před hlavní výpravou a počkali na ni v rybářské vesničce jménem Al Nadas na pobřeží zálivu.

Zaras najal průvodce, jehož služeb využil již dříve a kterého mi vřele doporučoval. Jmenoval se Al Namjoo. Byl to vysoký mlčenlivý muž, kterému chybělo jedno oko. Čekal na nás v Al Nadasu.

Al Namjoo si od vesničanů pronajal všechny rybářské lodice, na nichž jsme se měli přepravit na východní břeh. Záliv byl v tom místě široký jen necelých dvacet mil a my jsme na protější straně jasně rozeznávali nízké kopce Sinaje.

Moře jsme překročili za noci a na cestu nám svítily jen hvězdy. Vystoupili jsme na východním pobřeží zálivu u další rybářské vesnice. Jmenovala se Zuba a čekal tam na nás jeden z Al Namjoových synů se stádem více než stovky oslů, jež obstaral, aby nesli náš těžký náklad. Vyrazili jsme na pochod na sever k Prostřednímu moři, od něhož nás dělilo téměř dvě stě mil, ale muži byli vytrénovaní do špičkové kondice a postupovali jsme velmi rychle.

Al Namjoo se držel daleko na východ od Sinajské šíje, která spojuje Afriku s Asií, aby minimalizoval riziko, že narazíme na hyksóské oddíly. Nakonec jsme dorazili na skalnaté jižní pobřeží Prostředního moře v blízkosti fénického přístavu Ushu, který se nachází přibližně uprostřed mezi sumerskou hranicí a tou částí severního Egypta, která je dosud v rukou hyksóských nájezdníků.

Ponechal jsem Zarase a jeho muže v táboře nedaleko přístavu a vyrazil napřed se dvěma osly naloženými zlatými cihlami ukrytými v kožených vacích s obilím. Na pomoc jsem si vzal čtyři vybrané bojovníky. Po třech dnech vyjednávání s obchodníky v přístavu jsem nechal na pláž pod chrámem fénického boha Melkarta vytáhnout tři středně velké galéry, z nichž každá unesla sto mužů. Stály mě hodně peněz a ve vacích s obilím zbývalo už jen málo zlata, které jsme si vzali z Théb.

V přístavu jsem rozhlásil, že jsme tlupa žoldáků, kteří táhnou na východ nabídnout své služby asyrskému králi Al Hatturovi, jenž tou dobou obléhal město Birrayut. Jakmile se

muži nalodili, odrazili jsme od břehu. Když jsme se dostali na hlubší vodu, stále ještě na dohled od přístavu, otočili jsme plavidla a veslovali směrem k Libanonu. Ovšem jen co jsme ztratili zemi z očí, obrátil jsem kurz a namířil zpět k Egyptu a k deltě Nilu.

Pluli jsme v mírném příznivém větru vanoucím od pevniny. Vytáhli jsme hlavní plachty a v pravidelných intervalech dopřávali mužům u dlouhých vesel tolik potřebný odpočinek. Opět jsme minuli Ushu, tentokrát však opačným směrem. Držel jsem loď za horizontem, mimo dohled z přístavu.

Ačkoli každá galéra převážela nejméně sedmdesát bojovníků, udržovali jsme slušnou rychlost a pod přídí plavidel se čeřily zpěněné vlny. Pozdě odpoledne druhého dne jsem vy počítal, že krétská pevnost Tamiat leží necelých sto mil před námi.

Samozřejmě jsem se plavil na vedoucí galéře spolu se Zarasem. Navrhl jsem mu, že když už jsme nechali Ushu daleko za sebou, mohli bychom se přiblížit na dohled k pobřeží. Mohl jsem se řídit podle pevné země a bylo pro mě mnohem snadnější navigovat a odhadovat naši polohu. Pak se slunce dotklo obzoru před námi a za našimi záďemi houstla tma. Ukázal jsem kormidelníkovi skrytou, ale opuštěnou zátoku s písčnými plážemi. Pluli jsme, dokud se kýl nezaryl do dna. V té chvíli naši muži vyskákali do vody a vytáhli lodici na břeh.

Cesta z Théb až sem byla dlouhá a namáhavá, ale ocitli jsme se na několik mil od cíle. Onoho večera zavládl v našem táboře všeobecný pocit radostného vzrušení a očekávání, ovšem mírněný zlými předtuchami, které se v předvečer bitvy zmocňují i těch nejstatečnějších.

Jako velitele zbývajících galér vybral Zaras dva nejlepší lodníky. První se jmenoval Dilbar. Byl to vysoký pohledný muž se svalnatými předloktími a mohutnými rukama. Upoutal mou pozornost už při prvním setkání a od té doby si několikrát vysloužil mou pochvalu. Oči měl tmavé a pohled

pronikavý; přes pravou tvář se mu táhla fialová jizva po ráně mečem, která mu však pranic neubírala na hezkém vzhledu. Kdykoli vydal nějaký rozkaz, posádka zareagovala pohotově a rychle.

Velitelem třetí galéry byl podsaditý chlapík se širokými rameny a býčí šijí. Jmenoval se Akemi a byl to žoviální muž s hlasem buvola a nakažlivým smíchem. Jeho oblíbenou zbraní byla sekera s dlouhou násadou. Akemi za mnou přišel, když se muži najedli.

„Pane Taito,“ oslovil mě a zasalutoval. Když muži začali používat tento titul, protestoval jsem, že na něj nemám právo. Oni však mé námitky ignorovali a já už dál nenaléhal. „Posádka mě vyslala, abych tě požádal o laskavost a poprosil tě, zda bys nám večer nezazpíval.“

Mám výjimečný hlas a loutna se pod mými prsty mění v nebeský nástroj. Jen málokdy v sobě najdu sílu, abych takové prosbě nevyhověl.

Večer před bitvou u Tamiatu jsem zvolil píseň nazvanou *Nárek pro královnu Lostris*, jednu ze svých nejslavnějších skladeb. Muži se shromáždili kolem mě u táborového ohně a já jim zazpíval všech sto padesát veršů. Nejlepší zpěváci se ke mně připojili jako sbor a ostatní pobroukávali refrén. Když píseň dozněla, mezi posluchači nezůstalo snad jediné oko suché. Mé vlastní slzy ani v nejmenším neumenšily sílu a krásu mého přednesu.

Za rozbřesku následujícího dne byl už náš tábor na nohou. Muži mohli odložit beduínské róby a pokrývky hlavy a otevřít vaky, do nichž si uložili hyksóskou zbroj a zbraně. Zbroj se většinou skládala z kožených kabátců a bronzových přílbic s kovovým nánosníkem. Každý muž byl ozbrojený silným dvojité zakřiveným lukem a toulcem plným šípů s pazourkovou hlavicí, opatřených na konci barevnými pírky v hyksóském stylu. Meče nosili v pochvách pověšených na zádech, takže

mohli pohotově uchopit rukojeť vyčnívající přes levé rameno. Bronzové čepele nebyly rovné jako u normálních egyptských zbraní, ale zakřivené podle východní módy.

Zbroj a výzbroj byly příliš těžké a horké, než aby je muži nosili i při práci u vesel na přímém slunci. Proto se svlékli do bederních roušek a bitevní výzbroj uložili mezi nohy na podlahu pod lavicemi.

Většina mých lidí měla světlou pleť a mnozí byli blondatí. Přikázal jsem jim, aby si ztmavili kůži a vousy sazemi z kuchyňských ohňů, až byli stejně snědí jako hyksóští legionáři.

Když naše tři přetížené galéry odrazily od břehu a hnány vesly vypluly ze zálivu, znovu jsem stál spolu se Zarasem na palubě vedoucího plavidla. Zaujal jsem místo na zádi vedle kormidelníka, který se oháněl dlouhým kormidelním veslem. Od obchodníka v přístavu Ushu, který mi prodal galéry, jsem koupil i papyrusovou mapu, na níž měly být vyznačeny detaily jižního pobřeží Prostředního moře mezi Gebelem a vádím al Nilam. Obchodník mi tvrdil, že mapu nakreslil vlastní rukou na základě svých pozorování. Nyní jsem ji rozložil na palubě a zatížil její rohy oblázky, které jsem posbíral na pláži. Téměř ihned jsem rozeznal některé rysy pobřeží. Zdálo se, že mapa je dostatečně přesná.

Dvakrát během dopoledne jsme na obzoru zahlédli plachty jiných plavidel. Okamžitě jsme změnili kurz a vzdálili se od nich. Když pak stálo slunce přímo v nadhlavníku, hlídka na přídi křikla další varování a ukázala dopředu. Zaclonil jsem si oči a zadíval se naznačeným směrem. Ke svému úžasu jsem spatřil, že se mořská hladina po celém horizontu divoce čerí, jako by se na nás hnal mohutný nápor větru. Tohle však přece nebylo období bouří!

„Skasat plachty!“ křikl jsem na Zarase. „Vesla na palubu! Nachystat kotvy na přídi a připravit se k jejich spuštění!“

Rozbouřené vlny se hnaly k nám a my jsme se obrnili proti nárazu větru. Zčeřená voda vydávala stále hlasitější kлокot.

Pevně jsem se držel jícnového roubení poklopu před sebou a zapřel se nohama o palubu. Bouřící voda obklopila trup a její řev byl přímo ohlušující. Muži křičeli a kleli, voda narážela do boků lodice. Udivilo mě však, že vůbec nefouká vítr, a ihned jsem si uvědomil, že tato bouře bez větru je nadpřirozený jev. Zavřel jsem oči a začal se modlit k velkému bohu Horovi, aby nás ochránil. Oběma rukama jsem visel na roubení poklopu.

Pak jsem ucítil na rameni něčí ruku, která mnou hrubě zatřásla, a do ucha mi zaburácel známý hlas. Poznal jsem Zarase, odmítal jsem však otevřít oči. Čekal jsem, až si mě bohové podle své vůle povolají k sobě. Zaras se mnou neustále třepal a já kupodivu stále žil. Nakonec jsem opatrně otevřel oči, leč v duchu jsem se pořád modlil. Teprve v té chvíli mi došlo, co Zaras říká, a odvážil jsem se pohlédnout přes hrazení.

Moře jako by ožilo obrovskými lesklými těly ve tvaru hlavice šípů. Znovu mi nějakou dobu trvalo, než jsem poznal, že to jsou živá stvoření a že každé z nich je velké jako kuň. Byly to obrovské ryby a plavaly tak hustě vedle sebe, že ty vespod vytlačovaly ostatní nad hladinu ve vřavě vln a vodní tříště. Hejno se táhlo, kam až oči dohlédly.

„Tuňáci!“ křičel na mě Zaras. „Jsou to ryby!“

Horní Egypt je vnitrozemská říše, takže se mi nikdy nedostalo příležitosti strávit na širém moři dost času, abych zažil migraci tuňáků v tak gigantickém rozsahu. Přečetl jsem však o tomto jevu dost a měl jsem poznat, co se děje. Uvědomil jsem si hrozící nebezpečí zesměšnění, proto jsem otevřel oči a zařval na Zarase: „Samožřejmě že to jsou tuňáci! Nech připravit harpuny!“

Harpun naskládaných pod lavicemi veslařů jsem si všiml hned po svém příchodu na loď. Předpokládal jsem, že se používají k odrážení útočících pirátů a korzárů, kteří se pokoušejí proniknout na palubu. Násady byly dvakrát delší než vysoký muž a na koncích opatřené ostrými pazourkovými hroty. Na druhém konci visel vyřezávaný dřevěný plovák.

Zaras zopakoval můj rozkaz a sám se ihned chopil harpuny, jak pro něj bylo typické. Vždycky vedl své muže vlastním příkladem.

Vytáhl dlouhou zbraň zpod příčné lavice, kde byla uložená, a rozběhl se s ní k boku lodi. Cestou rozmotával záchytné lano. Vyskočil na lodní hrazení a lehce vyvážil harpunu na rameni tak, aby ostnatý hrot se zpětnými háčky směřoval šikmo dolů na blýskající se hejno, které pod ním proudivo jako řeka roztaveného stříbra. Ryby k němu vzhlížely velkýma kulatýma očima, jakoby rozšířenýma hrůzou.

Díval jsem se, jak se Zaras rozmáchl a vrhl harpunu do zvířené vody pod svýma nohama. Dřík těžké zbraně se zakymácel, když se pazourkový hrot zapíchl do kořisti, a vzápětí se rozběhl po hladině a zmizel pod ní, jak zraněná ryba prchala do bezpečí.

Zaras seskočil zpět na palubu a zachytil drsné lano, které svištělo přes zábradlí tak rychle, že vyrylo do dřeva žlábek, z něhož začal stoupat kouř. Přiskočili k němu další tři členové posádky, aby mu pomohli. Pověsili se na lano a snažili se rybu přemoci a přitáhnout ji k lodi.

Další čtyři muži následovali Zarasův příklad a s harpunami v rukou utíkali k zábradlí. Brzy se při obou lodních bocích svíjely hloučky zápolící s lanem. Muži křičeli vzrušením, kleli a hulákali na sebe nesouvislé rozkazy ve snaze zdolat mohutná stvoření.

Postupně jedna za druhou byly ryby vytaženy na palubu a umláceny palicemi. Ještě než poslední úlovek skončil vykuřchaný a naporcovaný, zmizelo migrující hejno daleko v hlubinách stejně náhle a zázračně, jako se objevilo.

V noci jsme znovu zakotvili u břehu a ve světle ohňů na pláži hodovali na šťavnatém mase tuňáků, které je na všech mořích považováno za nejvíce ceněnou lahůdku. Jen někteří si jídlo ochutnali špetkou soli. Mnozí se nemohli dočkat, až se maso upeče, a hltali syrové kusy, z nichž ještě kapala krev. Sousta zapíjeli vínem z kožených měchů.

Věděl jsem, že nazítří ráno budou plní sil nedočkavě vyhlížet nepřítele. Na rozdíl od moučných placek a dalších nemastných neslaných pokrmů probouzí maso v srdcích válečníků demony boje.

Toho večera jsem jim proto zazpíval *Baladu o Tanusovi a Moderném meči*, válečnou hymnu legie Modrých, která je doslova rozpálila. Ke sboru se připojili všichni do jednoho, bez ohledu na to, jak hrubý měli hlas. Když dozpívali, šlehalo jim z očí bojové nadšení. Byli připraveni postavit se každému nepříteli.

Druhý den jsme spustili galéry na vodu, jen co se dostatečně rozednilo, abychom rozeznali útesy pod hladinou a našli mezi nimi bezpečný průliv.

Čím více jsme se přibližovali mnohočetné deltě Nilu, tím jsem si byl jistější naší polohou. Pozdě odpoledne jsme konečně propluli kolem jednoho z mnoha ústí, které bylo na východní straně ohraničené nízkým zalesněným mysem a na západní holým nánosem bahna. Na výběžku pevniny stála primitivní věž z nepálených cihel natřených vápnem. Její střecha se propadla a stěna obrácená k moři se zřítily, ale stavba zůstala natolik zachovalá, abych poznal, že jde o navigační značku Tamiatského kanálu, kterou zde zřejmě postavil nějaký dávno mrtvý egyptský námořník.

Rozběhl jsem se k úpatí jediného stěžně a vyšplhal po něm až k šikmému hornímu ráhnu latinské plachty. Sevřel jsem ho nohama a pažemi objal stěžně. Z vyvýšené pozorovatelný jsem viděl daleko do vnitrozemí a okamžitě rozeznal hranatý obrys stavby, která v dáli čněla nad vrcholky stromů. Podobně jako věž u ústí kanálu byla i ona natřená vápnem a já jsem ani na vteřinku nepochyboval, že jde o strážní věž mínójské obchodní pevnosti, která současně slouží jako pokladnice – cíl naší cesty. Sklouzl jsem po stěžni na palubu, a jen co se mé nohy dotkly prken, křikl jsem na kormidelníka: „Stočit kormidlo! O tři dílky k pravoboku!“

Přistoupil ke mně Zaras. „Ano?“ zeptal se. Obvykle je družný a bodrý, ale v podobných chvílích se z něj stává muž, který se rychle rozhoduje a ještě rychleji reaguje.

„Ano!“ souhlasil jsem důrazně a krátce se usmál a chladně pokývl ke kormidlu, abych potvrdil svůj rozkaz. Společně jsme se otočili k otevřenému moři. Zbylé dvě galéry nás v těsném sledu následovaly, když jsme se šikmo vzdalovali od pobřeží. Jakmile jsme však minuli vedlejší mys, který nás zakryl před zvědavými pohledy hlídek na strážní věži pevnosti Tamiat, přikázal jsem další změnu kurzu. Zamířili jsme přímo k močálovitému labyrintu delty.

Podle mapy jsem věděl, kde hledat bezpečné kotviště. Vy-táhli jsme stěžně z ukotvení a položili je na palubu a s pomocí bidel jsme se prodírali hustým porostem papyrusu a rákosí do kryté laguny, kterou jsem si vybral. Zakotvili jsme plavidla na délku trupu od sebe v mělké kalné vodě, s kýly vznášejícími se těsně nad blátivým dnem. Mohli jsme se brodit mezi loděmi a voda nám v nejhlubších místech laguny sahala jen k bradě.

Dívali jsme se, jak zapadá slunce a vychází měsíc. Muži zatím hodovali na zbytcích uzeného tuňáčího masa. Zaras se tiše brodil od jedné galéry k druhé, vybral osm nejlepších bojovníků a upozornil je, aby byli ještě před svítáním připraveni doprovodit nás na průzkumnou hlídku.

Hodinu před úsvitem jsme se namačkali do dvou lehkých člunů, které jsme táhli za galérami. Ponořili jsme pádla do vody, zabrali a za chvíli jsme již přepluli širokou lagunu a přistáli na místě nejbliže k výběžku pevniny, na kterém jsem spatřil strážní věž pevnosti.

Slyšel jsem zpěv bahenních ptáků a ševelení jejich křídel, když nám v temnotě přelétali nad hlavou. Jak světlo sílilo, rozeznával jsem proti jasnému nebi šípovité formace vodního ptactva, divokých kachen a hus, čápů, volavek a jeřábů s dlouhými krky a nohama houpajícíma se v závěsu, ibisů a volavek bílých a desítek dalších druhů. Zvedali se ve velkých

hejnech z hladiny, když jsme mezi nimi proplouvali. Slunce konečně vykouklo nad obzor a odhalilo širokou rozlohu delty kolem nás. Je to divoké a opuštěné místo, nevhodné pro lidské osídlení.

Museli jsme přetáhnout čluny přes mělčiny a ukrýt je v rákosí, než jsme konečně dosáhli pevnější půdy pod nohama. Neznal jsem přesně polohu pevnosti ani její okolí, takže jsme se museli prodírat hustým papyrusovým a rákosovým porostem ještě opatrněji.

Náhle jsme se ocitli na břehu hlubokého kanálu, který vedl rákosím od jihu přímo k otevřeným vodám Prostředního moře. Byl asi sto padesát kroků široký a já jsem okamžitě poznal, že je příliš hluboký, než abychom ho mohli přebrodit. Na protějším břehu jsem rozeznal plochou střechu strážní věže, kterou jsme zahlédli předchozího dne. Nad parapetem se rýsovaly nejméně tři hlavy v helmicích – strážní, kteří střezili svěřenou oblast.

Náhle jsem zaslechl nezaměnitelné zvuky pohybujícího se plavidla, které se přibližovalo ve směru od moře. Upozornil jsem své společníky, aby zachovali absolutní ticho. Skřípot lanová i hlasy námořníků prozpěvujících si do rytmu u vesel nabývaly na síle, až se ze zatáčky kanálu vynořila námořní loď.

Nikdy předtím jsem plavidlo tohoto typu a velikosti neviděl, podle popisů, které jsem dostával od svých zvědů, jsem však poznal krétskou trirému. Byla to obchodní a současně válečná loď vybavená třemi palubami a třemi řadami vesel nad sebou na obou stranách.

Její dlouhá zahrocená příď byla zesílená pláty tepaného bronzu, aby mohla nabírat nepřátelské loď taranem. Měla dva stěžně, které jí umožňovaly rozvinout značnou plochu plachet. Ty však byly nyní skasané, neboť triréma plula úzkým kanálem pouze silou vesel. Byla to nádherná loď – vynaznačovala se dlouhými čistými liniemi a vysokou záďovou nástavbou. Při pohledu na ni nebylo obtížné pochopit, proč je

Kréta nejpřednější námořní mocností na světě. Tohle byla ta nejrychlejší a nejmocnější loď, jaká se kdy plavila po světových mořích. I když byla silně přetížená a nořila se hluboko do vody, žádné jiné plavidlo se jí nemohlo postavit. Mě však v té chvíli napadlo, jaký náklad asi veze.

Když se triréma přiblížila k místu, kde jsme leželi ukrytí v rákosí, mohl jsem si prohlédnout důstojníky na její palubě. Tři z nich stáli na zádi kousek stranou od čtyř námořníků, kteří ovládali dlouhé kormidelní veslo. Lícni chrániče jim sice zakrývaly větší část obličejů, zdáli se mi však urostlejší a vyšší než průměrný Egypťan. Všiml jsem si, že jejich suknice byly ušité z nejjemnějšího plátna a jejich zbraně nádherně vyleštěné a zdobené rytinami. Byli to spíše válečníci než kupci.

Jak nás triréma mýjela, závan větru k nám donesl typický zápach. Věděl jsem, že horní řadu vesel na každé straně obsluhují členové posádky, kteří však sloužili jako bojovníci, ne jako soumaři. Na kapitánův rozkaz by vyskočili od vesel a popadli zbraně složené u nohou. Bojovali by jako vojáci a dělili se o získanou kořist.

U nižších řad vesel se však namáhali otroci přikovaní řetězy k palubním fošnám. Zápach, který jsem cítil, vydávali právě tito nešťastníci, kteří tráví celý život na veslařských lavicích. Veslují, spí, jedí, vykonávají tělesnou potřebu a nakonec umírají na místě, kde sedí.

Krétská loď proplula kolem nás a my jsme slyšeli rozkazy, které důstojníci hlasitě vykřikovali na posádku. Horní řada vesel se zvedla z vody jako křídla stříbrného racka, a pouze spodní řady dál v pravidelném rytmu jemně zabíraly do vody, jak triréma vjížděla do posledního zákrutu kanálu a zamířila k zářivě bílým zdem pevnosti, která v dálce čněla nad skloněnými hlavami papyrusových stvolů.

Pak se stalo něco mimořádného, na co jsem vůbec nebyl připravený. Ze zatáčky se vynořila další loď, identicky podobná té první, a proplula kolem nás. I ona se nořila hluboko do vody přetížená nákladem.

Pak se k mému nezměrnému úžasu a potěšení objevila třetí těžce naložená triréma a následovala své sesterské lodě k pevnosti.

Pochopil jsem, co to znamená. Před třemi měsíci mě moji agenti informovali, že se v hlavním krétském přístavu Knósos chystají k vyplutí tři lodě naložené pokladem. Trvalo však řadu týdnů, než se ke mně tato informace dostala. Odplutí konvoje bylo zřejmě z nepředvídatelných důvodů – s největší pravděpodobností kvůli nepříznivému počasí – odloženo, ovšem moji zvědové mě už nemohli na tuto okolnost včas upozornit.

Očekával jsem, že se k pevnosti Tamiat dostaneme dlouho poté, co konvoj připluje, vyloží svůj náklad a zase se vrátí na Krétu.

Možnost, že dorazíme k Tamiatu současně s trirémami naloženými pokladem, byla tak vzdálená, že ji musel zařít božský zásah. Od raného věku vím, že jsem oblíbencem bohů, zejména velkého boha Hora, k němuž se pravidelně modlím. Jak jinak jsem mohl být od narození obdařen takovým talentem a tolika ctnostmi? Jak jinak bych dokázal přežít nebezpečství a smrtelné léčky, které by menší bytostí bezpochyby zničily? Jak jinak bych mohl zůstat tak mladistvý a krásný a moje mysl tak ostrá, když všichni mí vrstevníci věkem zešedivěli, tváře jim zbrzdily hluboké vrásky a přímo mi scházeli před očima? Mám v sobě něco, co mě vyděluje ze společnosti ostatních smrtelníků.

Toto byl další příklad Horovy přízně a náklonnosti. Šeptem jsem mu poděkoval a slíbil při první příležitosti bohatou oběť. Pak jsem se připlazil k Zarasovi a zatahal ho za rukáv.

„Musím překročit kanál a dostat se blíž ke krétské pevnosti,“ oznámil jsem mu.

V našem Egyptě existují dvě záhady, kterým jsem nikdy nedokázal přijít na kloub. První je ta, že ačkoli používáme koně jako tažná zvířata a válečné vozy jako primární zbraň, téměř žádný Egyptan nedokáže na koni jet obkročmo.

A druhá spočívá ve skutečnosti, že ačkoli žijeme na březích mohutné řeky, téměř žádný Egyptan neumí plavat. Pokud se někoho z nich zeptáte, proč tomu tak je, obvykle pokrčí rameny a řekne: „Bohové se nad tak neomalým chováním mračí.“

Právě jsem prohlásil, že jsem jiný než většina ostatních. Váhám být jen naznačit, že své bližní převyšuji. Stačí, když povím, že jsem mimořádně zkušený jezdec a silný a neúnavný plavec.

Věděl jsem, že Zaras obě tyto dovednosti postrádá. Musím mu však po pravdě přiznat, že jsem v životě neviděl lepšího vozataje; když stojí na korbě válečného vozu a svírá otěže, nikdo se mu nevyrovná. Proto jsem mu přikázal, aby s sebou vzal plovák vyrobený z kůry korkového stromu, který ho udrží na hladině. Oba jsme se svlékli do bederních roušek a vstoupili do kanálu. Zaras si přivázal meč ke korkovému plováku, já jsem svůj nesl na zádech. Zaras plival a prskal jako hroší samec, zatímco já jsem plaval jako vydra a vystoupil na protějším břehu z vody v době, kdy on byl sotva v polovině kanálu.

Po úspěšném překonání vodní překážky jsem mu pomohl na pevnou zem. Počkal jsem, až znovu popadl dech, a společně jsme se plazili rákosím ke krétské pevnosti. Když jsme se dostali na místo, odkud se nám naskýtal dobrý výhled na budovu, pochopil jsem, proč Kréťané vybudovali pevnost právě tady. Stála na nejvyšším bodě úzkého vápencového hřebene, který se zvedal z měkké náplavové půdy a poskytoval pevné základy, do nichž stavitelé ukotvili stěny opevnění.

Vápencová intruze rozdělovala plavební kanál a vytvářela kolem pevnosti přirozený vodní příkop. Ve vnitřní zátocě v ohbí řeky kotvila řada plavidel nejrůznějšího typu, většinou obyčejné nákladní říční bárky, na nichž Kréťané převáželi stavební materiál. Nebyla mezi nimi jediná námořní loď, výjimku představovala eskadra tří nádherných trirém, které předtím propluly kolem našeho úkrytu.

Trirémy nekotvily v zátoce, ale stály přivázané u kameného mola přímo před hlavní bránou pevnosti Tamiat. Brána byla doširoka otevřená a na molu se shromáždila skupina uniformovaných vojáků, aby přivítali lodě. Podle chocholů na přílbicích a zlatých ozdob jsem poznal, že jde o vysoké důstojníky.

Za dobu, kterou jsme se Zarasem potřebovali k přeplavání kanálu a doplazení na naši pozorovatelnu, posádky otevřely palubní poklopy první trirémy a řetěz polonahých otroků zahájil vykládku. Otroci pracovali pod dohledem několika dozorců, kteří na sobě měli poloviční zbroj a u opasků se jim houpaly krátké meče. Všichni drželi v rukou biče ze spletených pásků nevydělané hroší kůže.

Otroci vynášeli na břeh stejné dřevěné bedničky. Přecházeli po úzkých prkenných můstcích, a přestože byly bedničky poměrně malé, otroci se pod jejich tíhou ohýbali a často zakopávali. Vykládka probíhala na vkus dozorců příliš pomalu, proto otroky ranami a hlasitými kletbami neustále pobízeli k vyššímu tempu.

Viděli jsme, jak jeden z otroků uklouzl, když sestoupil z lávky na molo, a ztratil rovnováhu. Ztěžka klesl k zemi a pustil náklad, který nesl vyvážený na hlavě. Bednička dopadla na dlažbu a rozbila se.

Cítil jsem, jak mi rozbušené srdce naráží do žeber, když jsem spatřil oslnivý záblesk, jak se sluneční paprsky odrazily od lesklého povrchu stříbrných ingotů, které se vysypaly na nábřeží. Odlitky byly malé a hranaté, ne delší než mužská ruka, v každé bedničce jich však bylo uložených nejméně dvacet. Jedna jediná by pravděpodobně stačila k pokrytí veškerých nákladů na stavbu velké trirémy, která ji převezla přes Prostřední moře. Všechny mé naděje a očekávání se naplnily. Ležel přede mnou poklad, který jsem doufal nalézt.

K otrokovi ležícímu na zemi přiskočili tři dozorcí a s gusem se rozmáchli. Biče svištěly vzduchem a dopadaly na kůži lesklou potem. Muž zaječel, svíjel se na dlažbě a snažil se krýt

si hlavu rukama. Jedna rána jej zasáhla do obličeje a vyrazila mu oko z důlku. Zůstalo viset na optickém nervu a houpalo se vedle tváře, když nešťastník otočil hlavu. Pak už se nedokázal bránit a v bezvědomí znehybněl. Jeden z mučitelů ho popadl za kotníky, odvlekl jej k okraji mola a svrhl do bahnitě vody. Tělo se rychle potopilo a navždy zmizelo pod hladinou.

Otroci na nábřeží okamžitě zareagovali na vzteklý křik dozorců a práskání jejich bičů. Řada polonahých mužů se znovu dala do pohybu, nosiči se hrbili pod těžkým nákladem a belhali se k bráně pevnosti, jako by se práce nikdy nezastavila.

Poklepal jsem Zarasovi na rameno, abych upoutal jeho pozornost, a oba jsme se odplazili hlouběji do rákosí. Jakmile jsme se ocitli v bezpečné vzdálenosti, odvedl jsem ho k protější straně pevnosti a ke břehu sousedního říčního ramena. Dobrou hodinu jsem pomalu a opatrně manévroval, než jsem našel pozorovatelnu, odkud jsem si mohl prohlédnout strategické rozložení pevnosti a jejího okolí. Nyní jsem si mohl na vlastní oči ověřit hlášení, která mi zaslali zvědové.

Přestože zdi opevnění byly ohromné a zřejmě nepřekonatelné, oblast, kterou hradby uzavíraly, nebyla příliš rozsáhlá. Vápencový hřeben poskytoval velmi omezený prostor, který nepostačoval pro víc než samotnou pokladnici a kasárna pro strážní oddíl, jenž by dokázal odrazit nepočetnou skupinu útočníků plavících se kanálem od moře.

Kréťané si pochopitelně uvědomili, že potřebují mnohem větší síly, tisíce vojáků, kteří by odolali náporu nepřátelské armády. Ta se mohla vylodit na pobřeží a napadnout opevnění po souši. Tento problém vyřešili stavbou dvou pontonových mostů, každý přes jedno říční rameno, takže obranné krétské oddíly se mohly z obou břehů rychle dostat k pevnosti postavené na ostrově uprostřed toku.

Z místa, kde jsem ležel, jsem dobře viděl přes východní plavební kanál na plochý pás suché země za ním. Právě tam Kréťané vybudovali opevněný tábor s baráky, kde byla ubytována hlavní část obranných sil. Tábor chránila palisáda ze za-

špičatělých kůlů, dvakrát vyšší než dospělý muž. Podle mého odhadu mohlo v táboře žít dva až tři tisíce vojáků. V každém rohu čtvercové ohrady stála strážní věž a přes špičky kůlů jsem viděl, že střechy baráků kryje mohutná vrstva černého říčního bahna, jež na slunci ztvrdlo na kámen a poskytovalo výbornou ochranu proti zápalným šípům, které mohli nepřátelé střílet přes palisádu.

Mezi bránou nacházející se nejbliže u řeky a pontonovým mostem postavili Krétané krytý průchod z nepálených cihel, který chránil vojáky postupující z tábora před nepřátelskou lukostřelbou.

Ke stavbě mostu použili řady dlouhých člunů přivázaných těsně vedle sebe napříč oběma rameny. Ty sloužily jako pontony, přes které položili přitesaná prkna, až vznikla houpačící se cesta vedená přes umělou plovoucí hráz. Most umožňoval velkému množství vojáků přispěchat z tábora tam, kde jich bylo nejvíce zapotřebí.

„Naplánovali si to pečlivě,“ vyjádřil Zaras své mínění, když si prohlédl opevnění.

„Tím se Krétané nejvíc proslavili – pečlivostí,“ souhlasil jsem, ale pořád jsem bedlivě pozoroval terén a hledal nějakou slabinu v krétské obraně. Po dlouhém a podrobném průzkumu jsem objevil pouze jedinou – pontonový most. Věřil jsem však, že to postačí.

Přesunul jsem pozornost zpět k nábřeží, u něhož se houपालy tři přivázané trirémy, a zamyslel se nad způsobem vykládky prvního plavidla, který Krétané používali. Na první pohled bylo jasné, že není příliš efektivní. Kdyby tím úkolem pověřili mě, nechal bych nad otevřenými palubními poklopy vztyčit trojnožky, na které bych upevnil kladky a lana a vytahoval bych na palubu bedničky naskládané na paletách. Tam bych je přeložil na vozíky a ty pak odvázel přes molo k bráně pevnosti.

Krétští otroci však přenášeli bedničky jednotlivě. Nejprve je po žebříku vynesli z nákladového prostoru v trupu na pa-

lubu a pak pokračovali dál na pevninu. Tímto tempem jim vykládka každé lodě zabere několik dní.

Znepokojovalo mě, že jsem plně nedocenil velikost svého úkolu, dokud jsem ho před sebou nespáčil v jeho kompletní mohutnosti. Jedna věc byla diskutovat o manipulaci se stovkami laků stříbrných prutů, ale úplně jiná být konfrontován s fyzickou tíhou a objemem takového pokladu a s problémem jeho zabavení a transportu na vzdálenost mnoha set mil přes moře, hory a pouště, navíc s pomstychtivou armádou pronásledovatelů v patách.

Začal jsem se strachovat, že jsem na svá bedra vložil příliš těžký úkol, a zdrceně uvažoval, že asi jediný rozumný způsob, jak s tím obrovským pokladem naložit, spočívá v tom, že ho zavezu někam nad hlubiny Prostředního moře a shodím přes palubu, aby se navždy ocitl mimo dosah krále Beona i Nejvyššího Mínoa.

Potom se všemi muži, kteří přežijí vražedný vztek Krétanů, uprchnu zpět do bezpečí Théb. Možná se nám podaří přesvědčit Nejvyššího Mínoa, že viníkem je král Beon, ale o tom jsem dost pochyboval.

Řešení mi docházelo postupně a musel jsem se s tím problémem potýkat téměř hodinu, zatímco jsme se Zarasem leželi v rákosovém houští. Pak mě jako blesk osvítila spásná myšlenka. Byla tak geniální, že i já jsem žasl nad její elegantní krásou.

Napadlo mě, že Zarasovi všechno hned na místě vysvětlím, ale pak jsem usoudil, že by nebylo vhodné šokovat ho něčím tak jednoduchým a přitom tak dábelsky složitým.

Podíval jsem se na slunce, které již dávno dosáhlo zenitu a nyní kleslo na půl cesty k západnímu obzoru. Ohlédl jsem se ke třem lodím s pokladem a myslím, že jsem se usmál. Vyčítal jsem, že mě Zaras napjatě pozoruje. Zřejmě se dovtípil, že mě konečně něco napadlo, a netrpělivě čekal na mé příkazy. Zatím jsem však nebyl připravený je udělit.

„To stačí,“ řekl jsem mu. „Musíme jít.“

„Kam, Taito?“

„Zpátky ke člunům. Čeká nás spousta práce, kterou musíme dokončit, než zapadne slunce.“

Slunce se klonilo k oboru, když jsme se Zarasem doplvali a přebrodili se k místu, kde jsme v laguně opustili tři malé galéry. Muži křepčili radostí, že nás zase vidí. Zřejmě přesvědčili sami sebe, že nás nepřátelé objevili a zabili, a báli se, že zůstali bez velení, odkázaní na vlastní omezené schopnosti. Hrnuli se ke mně, dychtiví splnit mé rozkazy.

Hned na počátku mě čekala jedna z mnoha náročných výzev, totiž jak dostat všechny vojáky, z nichž naprostá většina neuměla plavat, s jejich těžkou výstrojí přes hluboké říční kanály k pevnosti. K tomuto účelu jsem vybral nejmenší a nejlehčí z našich tří galér a mužům přikázal, ať z těch zbývajících uvolní všechna lana a další užitečné předměty. Uvažoval jsem, že holé trupy spálím, ale Krétané by si určitě všimli kouře a vyslali by hlídku prověřit, co se děje. Proto jsem místo toho nařídil vysekat do dna obou lodí díru a potopit je v nejhlubším místě laguny.

Poslední plavidlo jsme přetáhli přes mělčiny k východnímu břehu laguny co nejbliž k pevnosti a tam jsem potřeboval každou ruku, abychom je dostali přes pás suché země k říčnímu kanálu. Přikázal jsem svým lidem, ať přivážou k přídi kotevní lana, která jsme zachránili ze dvou potopených galér.

Každého lana se chopila stovka mužů a všichni společně zabrali. Kýl lodi působil jako ližina a trup se dal do pohybu. Klouzal po papyrusových a rákosových stvolech a nechával za sebou zvalenou cestu, ale nás od břehu hlavního říčního kanálu dělilo dobré půl míle pevniny. To už se blížila půlnoc a voskově žlutý měsíc v poslední čtvrti stál vysoko na obloze.

Na břehu jsem mužům povolil krátkou přestávku na odpočinek a zhltnutí několika soust studené stravy i na úpravu vý-

stroje. Poté jsme omotali vesla ve vidlicích koudelí, abychom omezili hluk, a zahájili přepravu přes kanál. Při každé plavbě se na protější břeh dostalo padesát vojáků. Když byli všichni na druhé straně, rozdělil jsem je do dvou skupin.

Větší o sto padesáti mužích jsem vyslal, ať se pod Zarasovým vedením doplazí rákosím co nejbliž k bráně pevnosti, aniž by ji spatřily krétské hlídky. Tam měla zůstat ve skrytu a čekat na můj signál.

Než jsme se rozdělili, vysvětlil jsem Zarasovi svůj plán. S padesáti muži odvesluji proti proudu kanálu, zaútočím na pontonový most, který spojuje ostrov s hlavním nepřátelským táborem, a zničím ho. Pak jsem ho krátce objal a zopakoval mu své příkazy, aby nedošlo k žádnému nedorozumění.

Zaras odešel, kdežto já jsem vyšplhal na palubu galéry a vydal veslařům rozkaz opřít se do vesel. Proud byl rychlý a silný, ale muži energicky zabírali a loď ujížděla slušnou rychlostí proti toku řeky. Pohybovali jsme se těsně podél vzdálenějšího břehu, aby nás nezahledli nepřátelé, a brzy jsme spatřili vápnem natřenou věž pevnosti zářící v měsíčním svitu. Pohled na ni povzbudil veslaře, aby ještě zvýšili své úsilí.

Propluli jsme poslední zákrutou kanálu a pevnost ležela před námi. Tři trirémy se mírně pohupovaly přivázané ke kamennému molu, jako když jsem je viděl naposled. Měsíc svítil dostatečně jasně, abych rozeznal, že dvě jsou stále ponořené hodně hluboko, takže vykládání pokladu z nich dosud nezačalo. Třetí již vystoupila z vody o něco výš, ale i tak jsem odhadoval, že v jejím podpalubí je pořád uložená dobrá polovina původního nákladu stříbrných prutů.

Nikde jsem neviděl jedinou hlídku, na žádné z velkých lodí neblikalo jediné světélko, avšak na konci mola hořel oheň a v držácích po stranách pevnostních bran plápolaly pochodně.

Sňal jsem z hlavy bronzovou helmici a položil ji do klína, pak jsem si upravil žlutý šátek, který jsem měl uvázaný kolem krku a přes spodní polovinu obličjeje. Byl vyrobený z mimo-

řádného materiálu zvaného hedvábí. Tato tkanina je nesmírně vzácná a stojí stonásobek své váhy ve stříbře. Dovází se ze země na okraji světa a nespřádají ji lidé, nýbrž červi. Vyznačuje se magickými vlastnostmi. Dokáže odvrátit zlé kouzlo a nemoci jako mor a žlutá horečka. Nyní jsem však šátek používal pouze k tomu, abych zakryl svou tvář.

Mé rysy jsou mimořádně výrazné a kdykoli existuje možnost, že mě někdo pozná, přítel či nepřítel. Za krásu se vždycky platí. Po samotném faraonovi je můj obličej v civilizovaném světě nejznámější. Civilizovaným světem myslím samozřejmě Egypt. Když jsem si opět nasadil přílbu, stal jsem se další anonymní tvář v řadách anonymních mužů.

Veslovali jsme blíž k molu a já jsem v mihotavém svitu pochodní rozeznával strážné, kteří se zabalení do dek krčili u ohně, aby se zahřáli.

Bylo zřejmé, že kréťští námořní důstojníci nechtěli se svými posádkami trávit noc v přeplněné pevnosti. Se soumrakem se jistě stáhli s většinou svých lidí přes pontonový most do pohodlí tábora na protějším břehu kanálu, což dokonale vyhovovalo mým záměrům.

Stále jsme se drželi co nejdál od nábřeží, jak jen nám kanál dovozoval, a tiše veslovali kolem kotvicích galér a vysokých zdí pevnosti. Když jsme je nechali za zády, rozeznal jsem před námi řadu dlouhých člunů, které tvořily základ pontonového mostu, jenž spojoval oba břehy kanálu.

Veslovali jsme hlavním plavebním kanálem tak dlouho, až jsme se ocitli dvě stě metrů proti proudu od mostu. Poté jsem nařídil obrat a rozjeli jsme se šikmo k dlouhému úzkému mostu, přičemž naše příď směřovala na jeho střed. Tiše jsem přikázal veslařům, ať vytáhnou vesla a uloží je do lodi, a nechali jsme se unášet proudem.

V posledním okamžiku jsem přitáhl kormidlo. Galéra se stočila rovnoběžně s mostem a přirazila k němu pravým bokem. Proud ji tlačil na čluny a prkna tvořící lávku.

Moji muži již byli připravení. Dvě trojice vyskočily přes palubu a rychle přivázaly galéru k pontonům. Pak se přes lodní bok vyhrnuli ostatní a vyzbrojení sekýrami se bez nutnosti dalších rozkazů vrhli na lana, která k sobě poutala jednotlivé čluny.

Zvuk sekání se jistě nesl přes kanál do tábora na vzdálenějším břehu, protože téměř okamžitě jsme zaslechli bubny Kréťanů vyhlášující poplach. V táboře propukl šílený zmatek. Seržanti hulákali rozkazy, zbraně narážely do štítů, cinkala zbroj, duněly bubny. Poté vzplály pochodně a jejich světlo se odráželo od leštěného kovu štítů a kyrysů.

Z ústí krytého průchodu, který vedl od palisády k záhlaví mostu, se vynořil nekonečný had vojáků. Kréťané se v čtyřstupe klusem blížili a most se pod jejich těžkým krokem a dusotem okovaných sandálů nebezpečně rozhoupal.

První řada nepřátelských pěšáků vedená září pochodní rychle směřovala k našim mužům, kteří se snažili zničit most. Lana spojující pontony však odolávala úderům seker. Když se přiblížili na padesát kroků, zaslechl jsem krétského důstojníka, který velel útoku, jak zařval jakýsi rozkaz. Slovům jsem pochopitelně nerozuměl, ale význam mi byl okamžitě jasný.

Aniž by zmírnili tempo, pěšáci běžící v čele se na povel v rozmachu zaklonili a odhodili salvu oštěpů. Těžké střely dopadly mezi mé muže, kteří pořád zápolili s úvazky, jež držely pohromadě čluny. Viděl jsem, jak oštěp zasáhl jednoho vojáka do zad a proletěl jeho tělem, až špice protrhla hrudník a trčela vpředu na loket daleko. Nešťastník přepadl přes okraj pontonu a temná voda jej okamžitě pohltila. Nikdo z jeho spolubojovníků se po něm ani neohlédl a všichni dál zaryté sekali do konopných lan držících pontony.

Pak jsem zaslechl ostré prásknutí, jak konečně povolilo první lano, a hned nato zazněl skřípot a vrzání dřevěných trámů, jak se o sebe třely boky člunů. A to už se pod úderu seker hroutily další úvazky.

Za okamžik byl most rozdělen vedví, ale obě poloviny dosud při sobě držela naše vlastní galéra natažená mezi nimi. Přistihl jsem se, jak divoce ječím na své sekerníky, ať se ihned vrátí na palubu. O své osobní bezpečí jsem pochopitelně vůbec nedbal, staral jsem se pouze o záchranu našich odvážných hochů.

Proud ozbrojených Kréfanů se za hlasitého bojového pokřiku bez překážky řtil po rozhoupané lávce, vzduchem se míhaly oštěpy. Moji lidé šplhali zpět do lodí a kryli se za dřevěné boky, do kterých se zabodávaly střely.

Zařval jsem, ať někdo přesekne lana, která stále poutala naše plavidlo k pontonovému mostu, ale můj hlas zanikl ve všeobecné vřavě a nikdo mě neslyšel. Vytrhl jsem proto sekeru z rukou muže, který se krčil na palubě, a rozběhl jsem se k přidi.

Po mostě se na mě řtil Kréfan. Oba jsme dosáhli přídě současně. Nepřátelský voják již odhodil oštěp a nyní se snažil vytasit meč, který uvázl v pochvě. Podařilo se mu to ve chvíli, kdy jsme na sebe narazili.

Viděl jsem, že se pod přilbicí usmívá. Domníval se, že jsem mu vydán na milost a nemilost a že mě snadno připraví o život. Rozmáchl se a namířil špičku meče na můj hrudník, ale já jsem podle pohybu jeho očí poznal, co má v úmyslu, a mohl jsem úder předvídat. Bleskurychle jsem se otočil a hrot jeho meče mě neškodně minul. V příštím okamžiku jsem mu zaklesl paži kolem lokte.

Po neúspěšném útoku zůstal natažený v předklonu a nemohl se krýt. Pokoušel se mi vytrhnout, ale most se pod ním zhoupl a Kréfan ztratil rovnováhu. V tomto kritickém momentě jsem pohotově uvolnil sevření. Tohle soupeř nečekal a zavrával dozadu a s rozpřaženými pažemi se pokoušel udržet se na nohou.

Rozehnal jsem se sekerou a namířil její ostří na jedinou část nepřítelova těla, kterou nekryla zbroj – na zápěstí ruky, jež držela meč. I já jsem v rozhoupané lodi jen s obtížemi udr-

žoval rovnováhu, a tak rána nebyla zcela přesná. Neoddělila ruku s mečem čistě, jak jsem zamýšlel, pouze přesekla kost na vnitřní straně předloktí. Zaslechl jsem praskavý zvuk, jak povolily šlachy. Krétan mimovolně uvolnil prsty a meč zaračotil na prknech mostu. Nepřítel se prudce otočil a narazil do svého spolubojovníka, který se za ním tlačil. Vzápětí oba muži objímající se jako milenci přepadli přes okraj mostu, až voda vystříkla ve vysokém gejzíru. Tíha zbroje je okamžitě stáhla pod hladinu.

Pořád jsem svíral sekeru a zadíval se na dvě lana, která poutala naši příď k mostu. Byla tak napnutá, že ze spletených provazců crčela voda, jako by je někdo ždímal. Zvedl jsem sekeru nad hlavu a udeřil jí do silnějšího z obou lan. Vložil jsem do úderu veškerou sílu a váhu těla. Lano povolilo s prásknutím jako přetržená tětva luku. Naše loď se prudce naklonila, jak celá její hmotnost zůstala viset na jediném tenkém laně. Znovu jsem se rozehnal sekerou a přefaté lano švihlo vzduchem jako bič. Příď lodice vyletěla vzhůru a vzápětí strhl galéru zbavenou pout říční proud.

Na pontonovém mostě se účinek projevil mnohem dramatičtěji. Oba jeho segmenty zůstávaly pevně ukotvené k úvazníkům na březích řeky, uprostřed kanálu se však oddělily a proud rychle strhával volné konce. Díval jsem se, jak z divoce rozhoupaných prken padá do vody hustý zástup Krétanů.

Neustále se přesunující zatížení ještě zhoršovalo nestabilitu plovoucích pontonů. Muži v těžké zbroji ztráceli rovnováhu a potáceli se jako opilí, naráželi do sebe a shazovali se do řeky.

Zachvěl jsem se hrůzou, když se jeden ponton převrátil a skupina mužů se zřítily do vody. Během několika minut bojovala převážná většina krétského oddílu v temných hlubinách a muži se topili jako krysy na dně studny.

Nejtragičtější pro mě bylo vědomí, že tito lidé vlastně nejsou naši nepřátelé, že jsem tuto masovou destrukci připra-

vil proto, abych je trikem přiměl stát se našimi spojenci. Jen malou útěchu jsem čerpal z faktu, že jsem to udělal pro blaho našeho Egypta a pro svého faraona. Následky mých činů mě doslova děsily.

S největším vypětím vůle jsem odsunul výčitky a pocit viny stranou. Věděl jsem, že co se stalo, nelze odestát. Snažil jsem se vypudit utopené muže ze své mysli a věnovat se našim lidem a ztrátám, které jsme utrpěli. Donutil jsem se odvrátit pohled a vrátit se na příď k místu, kde jsem odsekl lana, která nás poutala k mostu. Hulákal jsem na posádku a vyléval si na ní svůj hněv. Řval jsem, ať se chopí vesel, strkal jsem muže na lavice, kopal a mlátil pěstí ty, kteří se opozdili.

Konečně jsem zase držel v rukou kormidelní veslo a muži ve společném rytmu zabrali. S kormidlem v krajní poloze jsem nasměroval příď ke kamennému molu před branou pevnosti, k zakotveným trirémám naloženým stříbrným pokladem.

Vyskočil jsem z lodi, jakmile se příď dotkla kamenných schodů mola, na němž už čekal Zaras s vytaseným mečem. Hlasitě supěl námahou, ale křenil se jako idiot.

„Zmocnili jsme se všech tří lodí s pokladem, a dokonce pevnost je v našich rukou!“ hlásil nadšeně a ukazoval špičkou zakrvácené čepele na otevřenou pevnostní bránu. „Zmatek, který jste vyvolali u pontonového mostu, posloužil jako dokonalý zastírací manévr a odvedl pozornost nepřátel. Strážné jsme pobili ve chvíli, kdy hleděli, co to tam provádíte. O naši přítomnosti neměli ani tušení. Nemyslím, že by se někomu podařilo uniknout, ale i kdyby, daleko se nedostane.“ Odmlčel se, aby popadl dech, a vypálil na mě otázku: „Jak to šlo u mostu, Taito?“ Potěšilo mě, že i v zápalu bitvy a v opojení z vítězství mluví jazykem Hyksósů.

„Most je zničený a nejméně polovina nepřátel se utopila v řece,“ odpověděl jsem stručně a otočil se k Akemimu, který mě viděl vystupovat na břeh a ihned přiběhl. „Převzmi ve-

lení nad touto lodí a nech si na ní dvanáct veslařů.“ Ukázal jsem na několik neobsazených plavidel zakotvených v ohbí řeky. „Vezměte si pochodně a ohňové hrnce a spalte ty čluny dříve, než se jich zmocní Krétané. Mohli by na nich převézt vojáky přes řeku a ještě v noci nás napadnout.“

„Provedu, můj pane,“ odvětil Akemi.

„Ušetři pouze největší z nich, tu velkou plachetnici na konci řady. Tu nezapaluj. Přitáhni ji sem, a až odplujeme, necháme ji přivázanou k molu.“

Oba se na mě udiveně zadívali, ale byl to Zaras, kdo se odvážil zpochybnit můj rozkaz. „Máme nechat plavby schopnou loď Krétanům? Proč bychom to dělali?“

„Proto, aby vyšší důstojníci mohli odplout na Krétu a informovat vládce ostrova o zradě, jíž se dopustili jeho hyksóští spojenci. I mocný Nejvyšší Mínós pocítí ztrátu pěti set laků stříbra velmi vážně. Až se to dozví, bude žíznit po krvi krále Beona.“

Čekal jsem na molu a díval se, jak Akemi se svou posádkou odráží od břehu a stáčí se do říčního koryta. Viděl jsem, že čtyřem mužům přikázal přesednout na velkou plachetnici, kde vztyčili trojúhelníkovou plachtu na přídi a vraceli se k molu, na kterém jsem stál.

Akemi stál na přídi naší galéry, a jak jeho muži veslovali kolem řady zakotvených lodí, házel na ně hořící pochodně. Když všechny hořely vysokým plamenem, spokojeně jsem se obrátil a vrátil se k Zarasovi, kterého jsem našel uprostřed zmatku na břehu.

„Vezmi tyto muže s sebou a pojď za mnou,“ přikázal jsem mu a rozběhl se podél mola k nejbližší uvázané trirémě. „Chci, abys převzal velení této lodi. Já se poplavím s tebou.“

„Samozřejmě, mistře,“ potvrdil přijetí rozkazu. „Někteří moji muži už jsou na palubě.“

„Tamhleto převezme Dilbar,“ ukázal jsem na sousední trirému, „a třetí krétskou loď s pokladem si vezme na starost Akemi.“

„Jak poroučíš, mistře.“ Zaras mě z obyčejného Taity povýšil na mistra, ovšem zachoval si ke mně dostatečně familiární přístup, aby kladl nestydaté a drzé otázky, což ihned předvedl.

„Kterým směrem zamíříme, až vyplujeme na širé moře? Na východ k Sumeru, nebo na západ k mauretánskému pobřeží?“ Pak se dokonce uráčil udělit mi otcovskou radu. „V obou zemích máme spojence. Na východě je to král Nimrod, vládce Země dvou řek, na západě jsme uzavřeli dohodu s mauretánským králem Šanem Dakim z Anfy. Který z nich to bude, Taito?“

Neodpověděl jsem mu hned, a místo toho mu položil vlastní dotaz. „Pověz mi, Zarasi, kterému králi či vládci na světě bys svěřil poklad pěti set laků stříbra?“

Podle Zarasova zmateného výrazu jsem poznal, že na tohle nepomyslel. „Možná... Inu, Šanu Dakimu určitě ne. Jeho lidé jsou korzáři, vládne zlodějům.“

„A co Nimrod?“ pokračoval jsem nelítostně. „Tomu bych nesvěřil ani kousek stříbra větší než můj nehet.“

„Někomu věřit musíme,“ protestoval. „Ledaže bychom našli opuštěný kus pobřeží, kam bychom stříbro zakopali, dokud se pro něj nebudeme moci vrátit.“

„Je to pět set laků!“ připomněl jsem mu. „Vykopat jámu, do které by se takové množství stříbra vešlo, by trvalo rok a na její zahrabání bychom potřebovali horu písku.“ Baval jsem se jeho zmatkem. „Fouká příznivý vítr.“ Podíval jsem se na mínójskou vlajku se zlatým krétským býkem, jež se třepotala na vrcholku hlavního stěžně trirémy, kterou jsem svěřil jeho velení. „A bohové vždy přejí odvážným a statečným.“

„Ne, Taito,“ namítl Zaras. „Vítr, který fouká, není příznivý. Vane kanálem od moře. Požene nás k pevnině. Budeme potřebovat všechna vesla, abychom se dostali na otevřenou vodu Prostředního moře. Když nevěříš mauretánskému králi ani Nimrodovi, tak potom komu? Na koho bychom se měli obrátit?“

„Věřím pouze faraonu Tamosovi,“ řekl jsem mu a Zaras dal poprvé najevo znepokojení nad mým duševním zdravím.

„Takže máš v plánu vrátit se k faraonovi stejnou cestou, jakou jsme se dostali sem? To máme přenést poklad na hlavách od Ushu přes sinajskou poušť a přeplavat s ním Rudé moře? No, odtamtud je to do Théb už jenom kousek. Faraon bude překvapením kulit oči, až tě uvidí, tím si můžeš být jistý,“ posmíval se mi.

„Ne, Zarasi,“ usmál jsem se na něj shovívavě. „Poplavíme se na jih po Nilu. Dopravíme tyto tři krétské obludy i s nákladem stříbra do Théb po řece.“

„Zbláznil ses, Taito?“ Zaras se přestal smát. „Břehy Nilu odtud až k Asjútu ovládá král Beon. Nemůžeme přece proplout tři sta mil mezi hyksóskými hordami! To je opravdu šílený nápad.“ Ve svém podráždění přešel z jazyka Hyksósů do egyptštiny.

„Pokud budeš mluvit hyksósky, je možné úplně všechno!“ protirečil jsem mu s náznakem výčitky v hlase. „Stejně jsme už dvě naše lodě potopili a třetí hodlám před odchodem z Tamiatu spálit. Už jen proto, abychom po sobě nenechali žádnou stopu, která by mohla vést k odhalení naší pravé totožnosti.“

„Ve jménu velké matky Eset a jejího milovaného syna Hora! Myslím si, že opravdu věříš tomu, co říkáš, Taito.“ Znovu se začal usmívat. „A tvůj plán spočívá v tom, že mě poženeš před sebou s pěnou u huby jako šílence, což už ostatně děláš, abych ve svém šílenství s tebou souhlasil. Je tomu tak?“

„V bitvě se šílenství mění ve zdravý rozum. Je to jediná možnost, jak přežít. Následuj mě, Zarasi, a já tě dovedu domů.“ Vykročil jsem k můstku na palubu trirémy, kam mě již předešlo dvacet Zarasových mužů. Viděl jsem, že mezitím ovládli loď i její posádku. Krétané klečeli v řadě na palubě se skloněnými hlavami a rukama svázanýma za zády; většina jich krvácela z čerstvých ran. Hlídalo je šest Zarasových mužů s vytasenými meči.

„Dobrá práce, chlapci,“ povzbudil jsem je a obrátil se k jejich veliteli. „Ať tví lidé svléknou zajatce do bederních roušek a odvedou je na břeh, kde je budou hlídat.“ Zatímco Zaras vydával příslušné rozkazy, sestoupil jsem po žebříku na horní veslařskou palubu. Lavice byly prázdné a dlouhá vesla ležela v lodi. Měl jsem však k dispozici padesát mužů, kteří se jich mohou chopit, a tak jsem bez zastavení pokračoval k dalším schůdkům, které vedly na nižší palubu určenou otrokům. Z otvoru na mě vyvanul odporný zápach, který mě málem porazil. Zalupal jsem po dechu, ale sestupoval dál do nitra lodi.

Pod nízkým stropem čoudily zavěšené olejové lampy, které vydávaly sotva tolik světla, abych rozeznal řady téměř nahých těl. Otroci se krčili na lavicích nebo spali s hlavami opřenými o dlouhá vesla před sebou. Ti, kteří byli vzhůru, ke mně pozvedli tupé pohledy bez špetky zájmu. Při každém pohybu zarachotily řetězy, jimiž měly spoutané kotníky.

Myslel jsem, že k nim krátce promluví a třeba jim nabídnu svobodu, až se dostaneme do Théb, pokud budou pořádně a neúnavně veslovat, ale hned jsem tu myšlenku zavrhl. Toto už nebyli lidé, kruté zacházení v odporném vězení z nich udělalo zvířata. Má laskavá slova by pro ně nic neznamenala. Jediné, čemu dosud rozuměli, byl otrokářský bič.

V předklonu, abych se neuhodil do hlavy, jsem spěšně prošel mezi otrockými lavicemi dozadu ke dveřím, které určitě vedly do nákladového prostoru. Byly zamčené těžkým mosazným zámkem. Ustoupil jsem a Zaras, který mě následoval, urazil zámek mečem a rozkopl dveře.

Sundal jsem ze stropu zavěšenou lampu, pozvedl ji a vešel do obrovského nákladového prostoru vyplněného od podlahy ke stropu bedničkami se stříbrnými pruty, mezi nimiž byl ponechán úzký průchod. Na první pohled bylo však vidět, že jich hodně ubylo. V duchu jsem odhadl množství beden, které Kréťané již stihli vyložit. Usoudil jsem, že jich bylo nejméně sto.

Na okamžik jsem podlehl zbabělosti – chtěl jsem odplout s tím, co máme, a ponechat malou část pokladu v pevnosti. Rychle jsem však tu myšlenku zapudil.

Dokud se na tebe bohové usmívají, musíš toho využít, Taito, než se od tebe odvrátí, řekl jsem si naléhavě a obrátil se na Zarase: „Pojď se mnou a vezmi tolik mužů, kolik můžeš postrádat.“

„Kam jdeme?“

Ukázal jsem na prázdné místo v nákladovém prostoru. „Jdeme do pevnosti a zjistíme, kam Krétané uložili chybějící bedny. Je v nich tolik stříbra, že by postačilo na vybudování celé armády a její přemístění na bitevní pole. Musíme zabránit, aby se jich zmocnil Beon.“

Spěchali jsme nahoru na palubu a pak jsme seběhli po můstku na nábreží. Připojilo se k nám deset Zarasových mužů, kteří s sebou přivedli zajaté krétské námořníky svlečené donaha. V pevnostní bráně jsme narazili na Dilbara a třicet jeho podřízených, kteří střežili zajaté vojáky a otroky, jichž se zmocnili na pevnině.

Přikázal jsem Dilbarovi, aby své zajatce rovněž nechal svléknout. Potřebovali jsme co nejvíc krétských uniforem a jejich zbroje. Mínější důstojníci se s oblibou zdobili zlatými a stříbrnými náhrdelníky, prsteny, náramky a nejrůznějšími amulety se vsazenými drahokamy.

„Ty ozdoby zajatcům rovněž odeberte,“ požádal jsem Dilbara. Z rychle se vršící hromady šperků jsem si vzal dva výjimečně krásné kousky a uložil je do koženého váčku. Moje princezny, tak jako všechny ženy, milují třípytivé tretky.

Obrátil jsem pozornost k zajatým otrokům, kteří stáli nehnutě v okovech. Okamžitě jsem si všiml, že ačkoli jsou mezi nimi příslušníci mnoha ras a národů, mezi jiným Libyjci, Churrité a Sumerové, většina jich pochází z Egypta. S největší pravděpodobností je zajali Hyksósové a později je prodali Krétanům, aby jim pomohli s výstavbou pevnosti.

Vybral jsem si mezi nimi jednoho, který vypadal inteligentně a zřejmě dosud nepodlehł zoufalství.

„Odveď ho někam stranou,“ přikázal jsem Dilbarovi, který popadł Egyptana za rameno a dostrkal ho do místnosti, která sloužila strážným u brány. Požádal jsem ho, aby odešel, a když jsme osaměli, pátravě jsem se na zajatce zahleděl. Tvářil se rezignovaně, ale v jeho očích jsem postřehl jiskřičky odporu, které se snažil potlačit.

Výborně, pomyslel jsem si, dosud zůstal člověkem.

Po chvíli jsem k němu promluvil našim sladkým rodným jazykem: „Jsi Egyptan.“ Škubl sebou a já jsem poznal, že mi rozuměl. „Z kterého pluku?“ zeptal jsem se ho, ale on pokrčil rameny a předstíral, že nerozumí. Pohled upíral na podlahu u svých nohou.

„Podívej se na mě!“ poručil jsem mu, sundal jsem si helmicu a odmotal šátek, který mi zakrýval spodní polovinu tváře. „Podívej se na mě!“ zopakoval jsem.

Zvedl hlavu a překvapeně vykulil oči.

„Víš, kdo jsem?“ zeptal jsem se.

„Jsi Taita. Viděl jsem tě v Luxoru v chrámu bohyně Hathor, ale to jsem byl ještě dítě. Otec mi tehdy řekl, že jsi jeden z největších žijících Egyptanů,“ šeptal užasle a pak se mi vrhl k nohám. Jeho uctivý projev mě dojal, ale zachoval jsem přísný tón.

„Ano, vojáku, jsem Taita. A kdo jsi ty?“

„Rohim z Šestadvacátého jízdního pluku. Hyksóské svině mě zajaly před pěti lety.“

„Chceš se se mnou vrátit do našeho Egypta?“ položil jsem mu další otázku a Rohim se usmál. V horní čelisti mu chyběl zub a obličej měl samou modřinu. Dostal pořádný výprask, ale pořád to byl egyptský válečník a jeho odpověď zněla pevně a rozhodně.

„Jsem tvůj muž až za hrob!“

„Kam uložíli Kréfané bedničky, které tě včera donutili vyložit z lodi?“

„V pokladnici pod hlavním schodištěm, ale dveře jsou zamčené.“

„Kdo má klíč?“

„Ten tlustoch se zelenou šerpou. Hlavní dozorce nad otroky.“

Vzpomněl jsem si, že jsem muže, kterého popsal, viděl klečet mezi zajatci. „Má také klíč k tvým poutům, Rohime? Budeš ho potřebovat, protože od této chvíle jsi znovu svobodný člověk.“ Při té představě se radostně usmál.

„Nosí všechny klíče zavěšené na řetízku, který si omotává kolem pasu. Schovává je pod šerpou.“

Od Rohima jsem se dozvěděl, že mezi otroky je osmdesát Egyptanů, většinou lučištníků a vozatajů, kteří byli zajati Hyksósy. Když jsme je zbavili okovů, s nadšením se pustili do vynášení bedniček se stříbrem z pokladnice do podpalubí Zarasovy trirémy.

Zatímco probíhal transfer stříbra, Rohim mě zavedl do zbrojnice. Prolomili jsme dveře a mě velmi potěšil pohled na řady uniforem, součástí zbroje a zbraní, které tam byly uskladněny.

Přikázal jsem, aby bylo veškeré vybavení přeneseno na loď a uloženo na horní veslařské paluby, kde se k němu snadno dostaneme, až je budeme potřebovat.

Nakonec jsme všechny zajaté Krétany zamkli do chatrčí pro otroky a nalodili se na tři čekající trirémy.

Rozdělil jsem naše muže rovnoměrně mezi tři lodě tak, aby byly obsazeny všechny veslařské lavice. Na můj rozkaz dostali otroci dosud přikovaní na nižších palubách k jídlu bohaté porce tvrdého chleba, sušených ryb a piva, které jsme našli v pevnostní zásobárně. Bylo dojemné dívat se, jak si mozolnatými dlaněmi zčernalými zažranou špínou a zaschlými fekáliemi cpou jídlo do úst. Pivo, které jsme jim dali, hltali tak dlouho, až se jim do scvrklého žaludku víc nevešlo, a mnozí zvraceli na podlahu mezi nohama. Ale příděl potravin a přá-

telské zacházení jim dodalo nových sil a já jsem věděl, že mi budou dobře sloužit.

Nad východním obzorem se rozjasnilo přicházejícím svítáním a my jsme byli připravení vyplout. Zaujal jsem místo vedle Zarase na přídi vedoucí trirémy. Na hlavu jsem si nasadil hyksóskou přilbici a ústa i nos zakryl hedvábným šátkem.

Zaras vydal rozkaz k doplutí a bubny na všech veslařských palubách udaly takt veslařům. Dlouhá vesla se zanořila do vody, zabrala a opět se vynořila, zas a znovu do rytmu bubnů. Já jsem předal rozkaz mužům u kormidla a loď zabočila do hlavního říčního kanálu. Další dvě trirémy se zařadily za nás a v kýlové linii jsme odvážně zamířili k jihu k hlavnímu městu hyksóské říše a dvěma stovkám mil řeky ovládaným nepřítelem.

Přes řeku se valila hustá oblaka dýmu z hořících lodí a halila krétský tábor na vzdálenějším břehu. Poryvy severního větru občas oponu kouře poodhrnuly a já jsem viděl, že členové našich posádek nejsou jediní, koho šokovalo, že jsem zamířil k jihu.

Vojáci z opevněného tábora, kteří přežili zničení pontonového mostu, se shromáždili na otevřeném prostranství a zaujali bojové postavení severně od pevnosti. Důstojníci, kteří jim veleli, zvolili místo, kde se plavební kanál co nejvíce přibližoval ke břehu. Těsně u vody stály řady lučištníků a vytvořili vražednou uličku, která by nás stála těžké ztráty, pokud bychom prchali na sever k širému moři. Lučištníci vložili šipy na tětivy a byli připravení natáhnout a zamířit.

Čtyři nejvyšší důstojníci – identifikoval jsem je podle největších chocholů na přilbách a nejbohatších ozdob lesknoucích se jim na hrudi a ramenou – seděli na koních za formací lučištníků, připravení směřovat jejich střelbu, až je budeme míjet cestou k Prostřednímu moři.

Ve tvářích se jim zračil úžas, když se dívali, jak zatáčíme do jižní větve kanálu a vzdalujeme se jim. Několik okamžiků

žádný z nich nezareagoval. Dali se do pohybu teprve tehdy, když loď vedená Dilbarem zahrnula za naší trirémou, a když jej následovalo Akemiho plavidlo, jež tvořilo zadní voj naší eskadry, dolehly k nám hlasy krétských důstojníků, kteří hořečně vydávali povely. Nesly se přes hladinu jasně a zřetelně a musel jsem se smát, když jsem viděl, jak pobízejí koně v marné snaze nás dostihnout.

Krétští lučištníci porušili vzorně vyrovnané řady a v neupřádaných houfech běželi za svými důstojníky, ale když jsme se jim začali neúprosně vzdalovat, zastavili se, zvedli napnuté luky k nebi a vypustili za námi salvu šípů. Střely stoupaly k nebi po vysoké trajektorii, ale dopadaly neškodně do brázdy za Akemiho lodí.

Důstojníci na koních se odmítali vzdát a pokračovali v pronásledování. Šlehali koně a hnali je po stezce pro vlečení lodí ve snaze dostihnout naši flotilu. Když se postupně dostali na úroveň Akemiho trirémy, vytasili meče. Stáli v třmenech a hulákali přes vodu na Akemiho muže hrubé urážky a výzvy.

Akemi ode mě dostal přísný rozkaz nestřílet na Mínójce. Přestože pro lučištníky na horní palubě trirémy představovali snadný terč, Akemi a jeho posádka je ignorovali. Tato okázalá nevšímavost uváděla Krétany do varu. Cválali po tažné stezce, předhonili Akemiho plavidlo, minuli Dilbarovo a nakonec se dostali vedle nás.

Naši muži se na můj příkaz vůbec nesnažili krýt. Čtveřice mínójských důstojníků si mohla ze vzdálenosti necelých sto kroků dobře prohlédnout autentické hyksóské uniformy i s výstrojí, jak bodali koně do slabin a snažili se s námi udržet krok.

V té době nás už pronásledovali dobré tři míle a na jejich koních se projevovaly známky únavy. Vítr od Prostředního moře zesílil a hnal nás na jih a my jsme se začali vzdalovat. Tažná stezka se změnila v mokřinu. Koňská kopyta vyhazovala hroudy černé hlíny a vyčerpaná zvířata se po kolena bořila do bahna. Krétané byli nuceni další pronásledování

vzdát. Přitáhli koním uzdy a zoufale se dívali, jak jim mizíme z dohledu.

Výsledek naší akce mě velmi potěšil. Mínójszí důstojníci viděli všechno, co jsem chtěl, aby viděli: tři lodě plné hyksóských pirátů směřující s pěti sty laky stříbra Nejvyššího Mínóa po řece na jih k Mennoferu, hlavnímu městu krále Beona.

Nastal čas proměny v následující roli, kterou jsem nám určil. Přikázal jsem, aby byly na palubu přineseny krétské uniformy a zbraně, které jsme ukořistili v pevnosti Tamiat. Naši lidé se smíchem a žertováním svlékli hyksóskou výstroj a nahradili ji kompletní paletou mínójské vojenské nádhery – od pozlacených helmic přes meče zdobené rytinami až po vysoké boty z měkké kůže.

Akemi a Dilbar dostali přísný rozkaz, aby svým mužům nedovolili odhazovat svlečené hyksóské uniformy do řeky. Kdyby je proud vyplavil na břeh v místech, kde je mohly najít mínójské jednotky z Tamiatu, Krétané by mou lest odhalili. A pak by nepotřebovali moc představitosti, aby se dovtípili, jaký kousek jsme jim sehráli. Proto jsem nechal hyksóskou výbavu bezpečně uložit do podpalubí.

S větrem přímo v zádech a napjatými plachtami a s řadami vesel, která se v pravidelném rytmu nořila do vody a zase se zvedala jako stříbrná křídla velkých bílých labutí brázdících v klínovém útvaru oblohu, jsme rychle pluli na jih. Mínójské trirémy byly největší a nejrychlejší lodě, jaké kdy byly spuštěny na vodu. Navzdory obrovskému nákladu mužů a stříbra, který vezly, prorážely jejich předě hladinu udivující rychlostí, která v srdcích vzbuzovala radost. K tomu se připojovalo nakažlivé vzrušení z vědomí, že se vracíme domů. Není divu, že mužstvo projevovalo výbornou náladu.

Konečně jsme za sebou nechali deltu s jejími nesčetnými rameny a vpluli do hlavního koryta. Tři plavidla naší flotily se roztáhla do řady vedle sebe a vzájemně závodila v divo-

kém úprku na jih. Posádky se častovaly výzvami a přátelskými urážkami z jedné paluby na druhou.

Míjeli jsme zakotvené rybářské čluny a předjížděli jiná malá plavidla naložená zemědělskými plodinami a dalším zbožím. Pozoroval jsem je z výšky horní paluby a mezi jejich posádkami, které nás s úžasem sledovaly, jsem spatřil několik egyptských tváří, většina však byli Hyksósové.

Pro mě je velmi snadné rozlišit příslušníky obou ras. My Egypťané jsme krásní a temperamentní lidé s inteligentním obličejem jemně tvarovaných rysů, vysokým čelem a velkýma očima posazenýma dál od sebe. Krátce řečeno, každý na první pohled pozná, že jsme nadřazená rasa.

Na druhou stranu o Hyksósech se nic podobného říct nedá. V žádném případě vůči nim nechovám hloupé předsudky, pravda je však taková, že mám všechny důvody z hloubi duše je nenávidět. Jsou to zloději a bandité, jeden každý z nich, bez jediné výjimky. Jejich hrubý jazyk pronášený chraplavými hrdelními tóny uráží ucho civilizovaného člověka. Modlí se k Sutehovi, nejodpornějšímu z bohů. Ukradli nám naši půdu a zotročili naše lidi.

Nejsem však bigotní, tato vlastnost se mi silně protiví, a usilovně jsem se snažil vypátrat v hyksóském charakteru nějaké kladné vlastnosti. Bohové jsou mi svědkem, že není moje vina, že jsem žádné nenašel.

Když jsem se nyní díval na reprezentanty této nešťastné rasy, napadlo mě, že bych někdy v budoucnu mohl své znechucení vyjádřit rozhodnějším a jednoznačnějším způsobem. Měl bych učinit nějaké gesto, v němž by i král Beon rozeznal oprávněné opovržení.

To bude vskutku nádherný den pro všechny Egypťany, rozvíjel jsem v duchu svou představu. Usmál jsem se a v té chvíli nabyl ten nápad v mé mysli konkrétní podobu. Proč by tento den neměl nastat dříve než později? V hlavě se mi zformoval téměř kompletní plán – od početí k porodu uběhlo jen několik vteřin.

V kapitánově kajutě na nižší palubě jsem při prohlídce objevil řadu papyrusových svitků a psací tabulku. Krétané jsou kultivovaní a vzdělaní lidé. Většina umí číst a psát a používají klínové písmo ne nepodobné sumerskému. Já ty znaky znám a dokážu je přečíst, i když přiznávám, že v té době jsem se ještě minójským jazykem nedomluvil.

Jak by každý člověk očekával, Hyksósové jsou zcela negramotní. Od svých zvědů jsem se však dozvěděl, že zajali a zotročili egyptské písaře, které donutili, aby jim četli a překládali naše hieroglyfy.

Věděl jsem také, že se od těchto písařů naučili používat ptáky k rychlému zasílání zpráv na velké vzdálenosti. Hyksósové jsou stejně jako opice velmi schopní imitátoři, a přestože jen velmi vzácně dokážou vyřešit nějaký problém pomocí originální myšlenky, často jsou schopní napodobit vynálezy a objevy mnohem větších myslí, než mají sami.

Několika stručnými slovy jsem se omluvil Zarasovi a odpěchal do kajuty pod hlavní palubou. Psací náčiní zůstalo na stejném místě, kde jsem ho naposled viděl, uložené v krásné skříňce zdobené miniaturním vyobrazením boha moudrosti – a také psaní – Thovta s hlavou ibise.

Posadil jsem se se zkříženýma nohama na podlahu a otevřel skříňku. S potěšením jsem zjistil, že kromě papyrusových svitků různých tvarů a velikostí, sady štětců a tyčinek inkoustu obsahovala i čtyři miniaturní tobolky spletené z koňských žíní. Tyto tobolky sloužily jako pouzderka, jež bylo možné přivázat k nožce obyčejného holuba, které chováme jako zdroj potravy. Tito ptáci mají podivuhodnou schopnost neomylně se vrátit do klece, kde se vylíhli z vajíčka, a mohou tam odnést i lehkou tobolku se zprávou či vzkazem.

Rychle jsem našel kousek papyrusu vhodné velikosti, aby se vešel do holubiho pouzderka, vybral jsem si nejjemnější štětec a na třecím kameni připravil čerstvý inkoust.

O textu zprávy jsem nemusel přemýšlet, už jsem si ho v mysli připravil. Když je to nutné, dokážu malovat hiero-

glyfy, které jsou drobné a naskládané těsně vedle sebe, ale současně čitelné a srozumitelné, neboť mě bohové obdarovali jemnou a citlivou rukou písaře.

Mocnému Beonovi, faraonovi Horního a Dolního Egypta, začal jsem obvyklým formálním oslovením. Nic z toho samozřejmě nebyl, ale uvedené atributy patřily k těm, na které aspiroval. Já, Nejvyšší Mínós z Kréty, tě zdravím. Jako důkaz svého upřímného přátelství a náklonnosti posílám Tvé Jasnosti tři ze svých velkých lodí naložené poklady na tvou počest. Vyplují druhého dne měsíce Epiphi z mé pevnosti Tamiat při deltě Nilu. Věřím, že tvého paláce v Mennoferu dosáhnou pátého dne téhož měsíce. Informuji tě o těchto událostech až na poslední chvíli, aby se tato zvěst nedostala do nepravých rukou dříve, než dojde tvé vznešené pozornosti. Doufám, že přijmeš tyto dary ve stejném duchu přátelství a shody, v jakém byly odeslány.

Jakmile inkoust zaschl, pozorně jsem smotal malý svitek a umístil ho do jedné z holubích tobolek, kterou jsem zalepil arabskou gumou. Pak jsem opustil kajutu a sešel na spodní palubu ke dveřím do nákladového prostoru.

Zámek zatím nikdo neopravil a pořád nesl stopy Zarasova hrubého páčení. Stačilo do dveří lehce strčit a měl jsem cestu volnou. Zavřel jsem za sebou a přistoupil ke skříňce, kterou jsem předtím otevřel kvůli kontrole obsahu a víko už pevně nezajistil. Dýkou, která patřila k mému mínójskému převleku, jsem víko nadzvedl, pak jsem poklekl, vyňal ze skříňky těžký stříbrný odlitek a uložil ho do koženého váčku na opasku. Se stříbrnou cihlou jsem se vrátil na horní palubu k Zarasovi a tiše, aby nás nikdo neslyšel, jsem mu řekl: „Do hodiny bychom měli doplout k říčnímu přístavu Kuntus, kde Beon zřídil celní stanici pro výběr mýta od všech proplouvajících lodí...“

Zaras mě přerušil hlasitým zasmáním. „To pro nás nemá žádný význam, mistře Taito. Vůbec nás nezdrží. Smetu je jako dotěrné komáry...“

„Ne, Zarasi. Necháš skasat plachty a vytáhnout vesla z vody, aby člun s celníky mohl přirazit k našemu boku. Až se tak stane, budeš Beonovým úředníkům prokazovat náležitou úctu. Musím si promluvit s výběřcím daní, protože potřebuju jeho spolupráci.“ Odvrátil jsem se a ustoupil k boku lodi, abych se vyhnul otázkám, jimiž by mě obtěžoval. Pravda je taková, že jsem nevěděl, co přesně mohu očekávat, až doplujeme do Kuntusu.

Naše trirémy rychle pluly k jihu a předjížděly pomalejší plavidla, jejichž překvapené posádky na nás zíraly s otevřenými ústy. Byli jsme bezpochyby ty nejrychlejší lodě, jaké se kdy po Nilu plavily. Ani jezdec na koni by nedokázal ujíždět tak rychle, aby mohl upozornit na náš příjezd. Jakmile nás posádky spatřily, jak se k nim řítíme proti proudu, uhýbaly s čluny ke břehu nebo spustily plachty a nechaly se unášet proudem, aby se nám klidily z cesty. Lodníci netušili, kdo jsme, ale v těchto neklidných časech, kdy se nad světem hrozivě tyčily ohnivé mraky války, žádný rozumný člověk nic neriskoval.

Když jsme propluli další širokou zákrutou řeky, spatřil jsem před námi přístav Kuntus ležící na levém břehu. Poznal jsem ho podle vysoké kamenné věže na kopci nad městem. Na stožáru upevněném na střeše vlála velká černá vlajka, odznak výběřčího daní a celních poplatků. Věděl jsem, že na věži neustále hlídkují vojáci a vyhlížíjí každé plavidlo, které by se pokusilo proklouznout bez zaplacení mýtného.

Když jsme se přiblížili k přístavu, vyplula od kamenného mola feluka, na jejímž stěžni se třepetala další černá vlajka, a zamířila do středu řeky, aby se s námi setkala. Prikázal jsem Zarasovi stáhnout plachty a vytáhnout vesla z vody, aby nás člun snadno dostihl. Na otevřené palubě feluky se tísnila skupina po zuby ozbrojených Hyksósů. Zaras se vyklonil přes hrazení na boku a zahájil hlasitý rozhovor s jejich velitelem. Jmenoval se Grall a oznámil nám, že je hlavním výběřcím daní v provincii.